

Apstiprināts ar
Labklājības ministra
2015.gada 15.jūlija
rīkojumu Nr.63

**Rīcības plāns
deinstitutionalizācijas īstenošanai 2015.-2020.gadam**

Satura rādītājs

Satura rādītājs.....	2
1. Ievads.....	3
2. Deinstitutionalizācijas definīcija un pamatprincipi	3
3. Rīcības plāna mērķis	6
4. Situācijas izvērtējums	6
4.1. Ārpusģimenes aprūpē esošie bērni	6
4.2. Bērni ar funkcionāliem traucējumiem	8
4.3. Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem	9
5. Sasniedzamie rezultāti.....	12
6. Darbības virzieni plāna ieviešanai (pasākumu tabulas)	15
6.1. Deinstitutionalizācijas procesa vadība	15
6.2. Sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņa	18
6.3. Vajadzību pēc pakalpojumiem novērtējums	23
6.4. Plānošanas reģionu/ pašvaldību situācijas analīze un nepieciešamo pakalpojumu plānošana	28
6.5. Personāla apmācība, klientu sagatavošana pārejas procesam un sociālo pakalpojumu nodrošināšana dzīvesvietā/ pašvaldībās	36
6.6. Pašvaldību pakalpojumu infrastruktūras attīstība atbilstoši reģionu deinstitutionalizācijas plāniem	42
6.7. Monitorings un novērtēšana	44
7. Pielikumi	48
1.pielikums.....	48
Klientu vietu skaits valsts sociālās aprūpes centru filiālēs, ar izmaiņām uz 01.05.2015.	48
2.pielikums.....	49
Tiešā un pastarpinātā sinerģija sabiedrībā balstītu pakalpojumu attīstības atbalstam 2014.-2020.gada plānošanas periodā	49
3.pielikums.....	50
Rādītāju sistēma DI rezultātu novērtēšanai	50
4.pielikums.....	58
DI īstenošanas pasākumu laika grafiks	58

1. Ievads

Pēdējos gados ES ir notikušas būtiskas izmaiņas personu ar invaliditāti tiesību aizsardzības jomā. Nozīmīgs pagrieziena punkts ir bijusi ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (pieņemšana un ratifikācija, tai skaitā Latvijā). Minētā Konvencija iezīmē pamatprincipu maiņu izpratnē par invaliditāti no medicīniskās pieejas uz sociālo. Līdz ar to par invaliditātes galveno iemeslu vairs netiek uzskatīts veselības stāvoklis, bet sekas, kas radušās indivīda funkcionālajiem traucējumiem mijiedarbojoties ar šķēršļiem, ko radījusi sabiedrība.

Iespēja bērniem izaugt ģimenē, bet pieaugušajiem dzīvot kur un ar ko kopā vēlas, un piedalīties sabiedrības dzīvē un pieņemt lēmumus par savu dzīvi, ir lietas, kuras lielākā daļa cilvēku uzskata ar pašsaprotamām. Tomēr cilvēkiem ar invaliditāti šādas iespējas nereti ir ierobežotas, un tieši to nodrošināšanu paredz ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām 19.pants, kas nosaka tiesības uz neatkarīgu dzīvi. Deinstitutionalizācijas process, veidojot sabiedrībā balstītos pakalpojumus paralēli ar uzlabojumiem izglītības, veselības aprūpes un nodarbinātības pieejamībā, nodrošina konvencijas 19.pantā noteikto pamatprincipu ievērošanu.

Deinstitutionalizācija ir vērsta uz neatkarīgas dzīves veicināšanu un sabiedrības radīto šķēršļu mazināšanu cilvēku ar invaliditāti pašnoteikšanās, līdzdalības un iekļaušanas iespējām. Līdz ar to personām ar invaliditāti ir jānodrošina iespēja vadīt un izvēlēties savu dzīvesveidu un dzīvesvietu, piekļuve pakalpojumiem, ko izmanto pārējā sabiedrība, un individuāls atbalsts, ja tāds ir nepieciešams, bet bērniem – iespēja izaugt ģimenē.

2. Deinstitutionalizācijas definīcija un pamatprincipi

Deinstitutionalizācija (turpmāk – DI) ir pakalpojumu sistēmas izveide, kas sniedz personai, kurai ir ierobežotas spējas sevi aprūpēt, nepieciešamo atbalstu, lai tā spētu dzīvot mājās vai ģimeniskā vidē.

DI ir jānovērš situācija, ka personai ir jāpārceļas uz dzīvi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā (turpmāk - institūcija), jo tai nav pieejams nepieciešamais atbalsts dzīvesvietā jeb sabiedrībā balstīti pakalpojumi.

DI ir jāīsteno, jo neskatoties uz Latvijas normatīvajos aktos noteiktajiem pamatprincipiem sociālo pakalpojumu sniegšanā¹, saistošajiem starptautiskajiem dokumentiem² un ES fondu ieguldījumiem 2007.-2013.gada plānošanas periodā, tādām mērķa grupām kā ārpusģimenes aprūpē esošie bērni un pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem, sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšana institūcijās dominē pār ģimeniskai videi pietuvinātiem vai sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem.

Sabiedrībā balstīti pakalpojumi ir pakalpojumi, kas personai sniedz atbalstu funkcionālo traucējumu radīto ierobežojumu pārvarēšanai, dodot iespēju dzīvot mājās, un bērnu gadījumā - augt ģimeniskā vai tai pietuvinātā vidē³, ietverot preventīvus pasākumus, lai novērstu institūciju pakalpojumu nepieciešamību. Sabiedrībā balstīti pakalpojumi ir pretstatīti institucionālajai aprūpei, kuru raksturo šādas pazīmes:

- klienti ir izolēti no plašākas sabiedrības un spiesti dzīvot kopā;
- klientiem nav pietiekamas kontroles pār savu dzīvi un lēmumiem, kas viņus ietekmē;

¹ Sociālos pakalpojumus nodrošina klienta dzīvesvietā vai iespējami tuvu tai, un tikai tad, ja šāds pakalpojumu apjoms nav pietiekams, tiek nodrošināta sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija ilgstošas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā; bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem nodrošināma aprūpe ģimeniskā vidē — pie aizbildņa vai audžuģimenē, un tikai tad, ja tas nav iespējams, aprūpe tiek nodrošināta aprūpes institūcijā (Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums, 4.panta 2.un 4.daļa), <http://likumi.lv/doc.php?id=68488>

² ANO Konvencija par bērnu tiesībām, <http://likumi.lv//ta/id/270592> un ANO konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām, <http://likumi.lv/doc.php?id=205328>

³ Sabiedrībā balstīti pakalpojumi ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem ietver sevī arī aprūpi pie aizbildņa vai audžuģimenē, uzturēšanos ģimeniskai videi pietuvinātā pakalpojumā vai “jauniešu mājā”

- organizācijas noteikumi ir prioritāri pār klientu individuālajām vajadzībām.⁴

DI process ietver:

1) kvalitatīvu, individuālajām vajadzībām pielāgotu sabiedrībā balstītu pakalpojumu attīstīšanu, kas novērš vajadzību dzīvot institūcijā, un resursu pārvirzīšanu no institūcijām uz jauniem pakalpojumiem, lai nodrošinātu ilgtspēju;

2) plānotu institūciju slēgšanu, kur bērni, cilvēki ar invaliditāti (tai skaitā personas ar garīga rakstura traucējumiem) un gados vecāki cilvēki dzīvo izolēti no sabiedrības, saņem standartiem neatbilstošu aprūpi un atbalstu, un nereti ir ierobežota cilvēktiesību izmantošana;

3) vispārējo pakalpojumu, tādu kā izglītība un apmācība, nodarbinātība, mājoklis, veselības aprūpe un transports pieejamības nodrošināšanu visiem bērniem un pilngadīgām personām ar atbalsta vajadzībām.⁵

Periodā līdz 2020.gadam Latvijā DI mērķa grupas ir:

- ārpusģimenes aprūpē esošie bērni;
- bērni ar funkcionāliem traucējumiem;
- pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem.

DI procesā ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenēm, personām ar garīga rakstura traucējumiem⁶ ir jāsaņem dažādu līmeņu atbalsts pašvaldībā:

- sociālais darbs ar ģimenēm, lai novērstu bērnu un personu ar garīga rakstura traucējumiem nonākšanu ārpusģimenes aprūpē un institūcijās, kā arī atbalsētu atgriešanos ģimenē vai neatkarīgā dzīvē;
- efektīva sociālā palīdzība ģimenēm ar bērniem vai ģimenes locekļiem ar funkcionāliem traucējumiem;
- sabiedrībā balstītu un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu nodrošināšana;
- audžuģimeņu un aizbildņu skaita palielināšana, īpaši, lai novērstu bērnu vecumā no 0 līdz 3 gadiem nonākšanu institūcijās;
- Latvijas adoptētāju skaita palielināšana un sagatavošana, īpaši, lai sekmētu vecāku bērnu par 3 gadiem adopciju;
- NVO iesaistīšana sociālo pakalpojumu sniegšanā un mērķa grupas interešu ievērošanā;
- bērnu un personu ar garīga rakstura traucējumiem vēlmju un vajadzību izzināšana un prioritēšana atbalsta pakalpojumu izvēlē un sniegšanā (uz personu centrēta pieeja);
- nodarbinātību veicinoši pasākumi personām darbības vecumā;
- veselības aprūpes, izglītības, transporta u.c. pakalpojumu pieejamība.

Šajā plānā nav iekļautas preventīvās aktivitātes, lai personas nenonāktu institūcijās, jo tās tiks īstenotas Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.1.specifiskā atbalsta mērķa “Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti darbam ar riska situācijās esošām personām” ietvaros. Mērķa sasniegšanai tiks īstenoti Labklājības ministrijas un Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas projekti, kuros plānots palielināt profesionāla sociālā darba prakses kvalitāti, speciālistu profesionalitāti un sadarbību darbam ar riska situācijā esošām personām, kā arī vardarbības ģimenē atpazīšanai un mazināšanai. Informāciju par šīm un citām ES fondu finansētajām aktivitātēm, kurām ir tieša vai pastarpināta sinerģija ar DI īstenošanu skat. 2.pielikumā.

DI procesa vadīšanu reģiona līmenī nodrošina plānošanas reģioni, organizējot pašvaldību sadarbību sociālo pakalpojumu plānošanā un sniegšanā, lai kvalitatīvi sociālie pakalpojumi iedzīvotājiem būtu pieejami neatkarīgi no pašvaldības.

⁴ <http://deinstitutionalisationguide.eu/wp-content/uploads/Common-European-Guidelines-on-the-Transition-from-Institutional-to-Community-based-Care-English.pdf>, 25.lpp.

⁵ <http://deinstitutionalisationguide.eu/wp-content/uploads/2014/09/Toolkit-07-17-2014-update.pdf>, 11.lpp.

⁶ Ietver sevī arī ārpusģimenes aprūpē esošus bērnus ar funkcionāliem traucējumiem, kuri uzturas audžuģimenē vai pie aizbildņa

Vispārējie pamatprincipi DI ieviešanas mehānisma īstenošanai

- Visu darbību īstenošanā tiek veicināta mērķa grupas personu pašnoteikšanās, līdzdalība un iekļaušana.
- Katrai mērķa grupas personai tiek veikts individuālo vajadzību novērtējums, tai skaitā izvērtējot personas sociālās funkcionēšanas spējas un ģimenes iespējas rūpēties par bērnu vai atbalstīt pieaugušo (uz personu centrēta pieeja).
- Jaunu pakalpojumu nodrošināšana katrai personai balstās uz individuālo atbalsta plānu, kuru izstrādā speciālistu komanda sadarbībā ar pašu personu un personai tuviem ģimenes locekļiem un/vai aprūpētājiem. Persona tiek iesaistīta lēmuma pieņemšanā par aprūpes formu un citiem uz viņu attiecināmiem jautājumiem.
- Kontaktu un emocionālās piesaistes saglabāšana ar ģimenes locekļiem ir prioritāra, nodrošinot aprūpes pakalpojumu, īpaši attiecībā uz bērniem, arī tad, ja nav iespējama ģimenes atkalapvienošanās.
- Slēdzamo institūciju klientiem nodrošina sabiedrībā balstītus vai ģimeniskai videi pietuvinātus pakalpojumus, nevis pārvieto no vienas institūcijas uz citu.
- Prioritārs ir atbalsts ģimenē, ģimeniskā vidē vai neatkarīgā dzīvē, dzīvesvietas un sociālo pakalpojumu nodrošināšana, kas nav izolēti no apkārtējās sabiedrības.
- Slēgto institūciju telpas netiek izmantotas citu izolējošu⁷ sociālo pakalpojumu sniegšanai.
- Institūciju personālu iesaista DI procesā, apmāca un pārkvalificē sabiedrībā balstīto pakalpojumu sniegšanai.
- Novērš jaunu klientu nonākšanu institūcijā, attīstot preventīvo darbu un nepieciešamos pakalpojumus pašvaldībā.

Pamatprincipi DI īstenošanai bērniem⁸

- Visas darbības tiek veiktas bērna interesēs saskaņā ar ANO Konvenciju par bērnu tiesībām un ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām, un tās ir prioritāras pār citu interesēm, ieskaitot vecākus, potenciālos adoptētājus, audžuvecākus, aizbildņus vai institūcijas darbiniekus.
- Ģimene ir labākā vide bērna attīstībai – visiem iesaistītajiem speciālistiem ir jābūt vienotai izpratnei par to, cik negatīvu iespaidu uz bērnu atstāj aprūpe institūcijā, un cik svarīgi bērnam ir augt ģimenē vai tai pietuvinātā vidē.
- Bērnu sociālā iekļaušana ir vissvarīgākā – tā ir jāveicina, dodot bērniem iespēju piedalīties visās dzīves jomās, tai skaitā vietējā bērnudārzā, skolā, saņemot veselības aprūpes, transporta u.c. publiskos pakalpojumus.

Pamatprincipi DI īstenošanai personām ar garīga rakstura traucējumiem

- Visas darbības tiek veiktas personas ar garīga rakstura traucējumiem interesēs saskaņā ar ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām, un tās ir prioritāras pār radnieku, kaimiņu, aizgādņu vai institūcijas darbinieku interesēm.

⁷ Institūcija tiek uzskatīta par izolējošu pakalpojumu, jo parasti cilvēkus, kuri dzīvos institūcijā, izvēlas profesionāļi, izvietojot viņus konkrētās ēkās, balstoties uz invaliditātes veidu, smagumu u.tml., nevis personīgo izvēli, un tā var atrasties tālu no cilvēka ģimenes un draugiem, tādēļ zūd dabiskā saikne un atbalsts. Ja institūcijā ievieto bērnu, viņam vispār var nebūt iespējas izveidot saikni ar radniekiem. Citi izolāciju veicinošie faktori: institūcijā cilvēks parasti nevar izvēlēties savas ikdienas aktivitātes – tās izvēlas un organizē personāls. Tā vietā, lai izmantotu pašvaldībā esošo pakalpojumus, to sniegšanu organizē uz vietas institūcijā (ārsts, frizieris u.c.). Ir ierobežotas iespējas pārvietoties, sabiedriskā transporta vietā parasti izmanto institūcijas transportlīdzekli u.c. (<http://www.enil.eu/wp-content/uploads/2014/12/Myths-Buster-final-spread-A3-WEB.pdf>, 11.lpp.)

⁸ Iekļauj ārpusģimenes aprūpē esošus bērnus un bērnus ar funkcionāliem traucējumiem

- Neatkarīga dzīve ar iespējām saņemt individuālajām vajadzībām atbilstošu atbalstu dzīvesvietā ir labākā izvēle – visiem iesaistītajiem speciālistiem ir jābūt vienotai izpratnei par to, cik negatīvu iespaidu uz personu atstāj aprūpe institūcijā, un ka funkcionālā traucējuma veids un smaguma pakāpe pati par sevi nevar būt iemesls sabiedrībā balstīto pakalpojumu iespēju izslēgšanai.
- Iespēja izvēlēties vēlamu dzīvesveidu, dzīvesvietu, un ar ko kopā dzīvot ir pašsaprotama vērtība arī attiecībā uz personām ar garīga rakstura traucējumiem.
- Grupu māju pakalpojumus izvēlas tikai gadījumā, ja mazāk izolējošus atbalsta veidus nav iespējams nodrošināt, atbalsta pasākumu sniegšanu pēc iespējas nodala no dzīvesvietas nodrošināšanas.
- Speciālisti izmanto dažādas metodes, lai noskaidrotu personas ar garīga rakstura traucējumiem vēlmes un vajadzības, tai skaitā, ja personas komunikācijas prasmes ir ierobežotas, un veicina personas piedalīšanos vietējās sabiedrības dzīvē.
- Nodarbinātības pasākumu īstenošana.

3. Rīcības plāna mērķis

Rīcības plāna mērķis ir DI īstenošanā nodrošināt:

1. efektīvu DI procesa vadību, plānoto rezultātu sasniegšanu un novērtēšanu;
2. vienotu pieeju visos plānošanas reģionos;
3. Eiropas Kopējo vadlīniju un Rokasgrāmatas par ES fondu izmantošanu, lai īstenotu pāreju no institucionālās uz sabiedrībā balstītu aprūpi ievērošanu.⁹

Šajā plānā noteikto ņem vērā plānošanas reģioni un pašvaldības, īstenojot Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.2.specifiskā atbalsta mērķa „Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem” 9.2.2.1.pasākuma “Deinstitutionalizācija” projektus un 9.3.1.specifiskā atbalsta mērķa „Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā” 9.3.1.1. pasākuma projektus un nodrošinot īstenoto pasākumu ilgtspēju.

4. Situācijas izvērtējums

4.1. Ārpusģimenes aprūpē esošie bērni

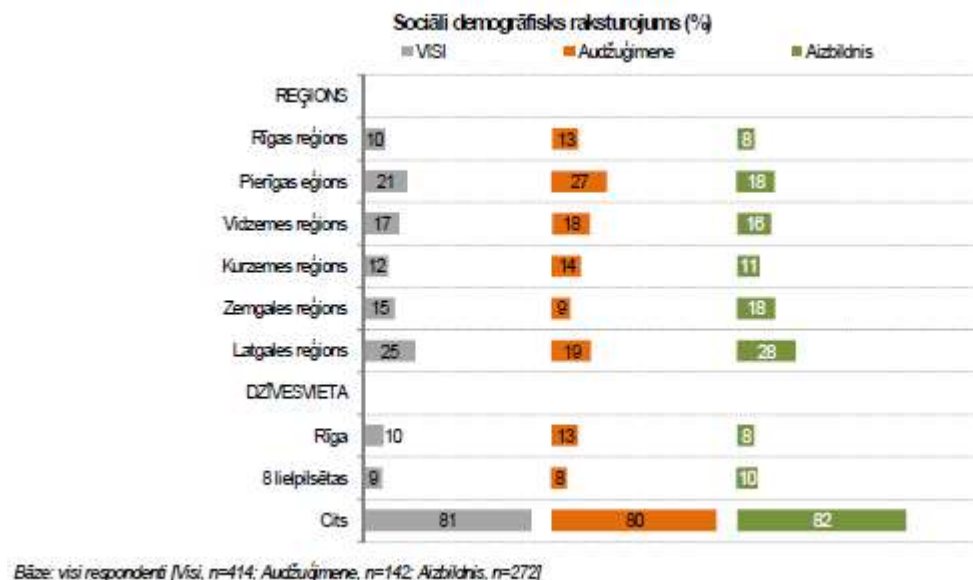
Saskaņā ar Valsts bērnu aizsardzības inspekcijas statistiku par bāriņtiesu darbu 2015.gada 1.janvārī ārpusģimenes aprūpē bija 1 551 bērni, kuri atradās institūcijās, no tiem vecumā no 0 – 3 gadiem 244 (no kuriem 128 zēni un 116 meitenes), vecumā no 4 – 12 gadiem 616 (no kuriem 365 zēni un 251 meitenes) un vecumā no 13 – 17 gadiem 691 (no kuriem 369 zēni un 322 meitenes). Vienlaikus 2015.gada 1.janvārī Latvijā bija 3 993 aizbildņi, pie kuriem kopumā atradās 4 831 ārpusģimenes aprūpē esošs bērns, un 579 audžuģimenes, kurās kopumā atradās 1 224 ārpusģimenes aprūpē esošie bērni.¹⁰

⁹ Publicētas: <http://deinstitutionalisationguide.eu>

¹⁰ Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas statistikas pārskats par bāriņtiesu darbu 2014.gadā, <http://www.bti.gov.lv/lat/barintiesas/statistika/?doc=3938&page=>

Saskaņā ar SOS Bērnu ciematu asociācijas Latvijā 2012.gadā veikto pētījumu par bērnu alternatīvās aprūpes izmaksām un kvalitāti Latvijā¹¹ secināms, ka audžuģimenes salīdzinoši biežāk pārstāv Pierīgas reģionu (27%), retāk Latgales reģionu (19%), savukārt aizbildņi biežāk pārstāv Latgales reģionu (28%), retāk Pierīgas reģionu (18%) un Zemgales reģionu (18%). Kā audžuģimenes, tā aizbildņi absolūtajā vairumā gadījumu dzīvo ārpus lielajām pilsētām – attiecīgi 80% un 82% gadījumu. Lielajās pilsētās dzīvo tikai 21% audžuģimeņu un 18% aizbildņu (skatīt attēlu nr.1).

Attēls nr.1

Saskaņā ar Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) statistiku par ilgstošas aprūpes institūciju pakalpojumu sniegšanu 2015.gada 1.janvārī Latvijā bija 3 VSAC (septiņas filiāles) un 34 pašvaldību un citas institūcijas, kuros uzturējās ārpusģimenes aprūpē esošie bērni.

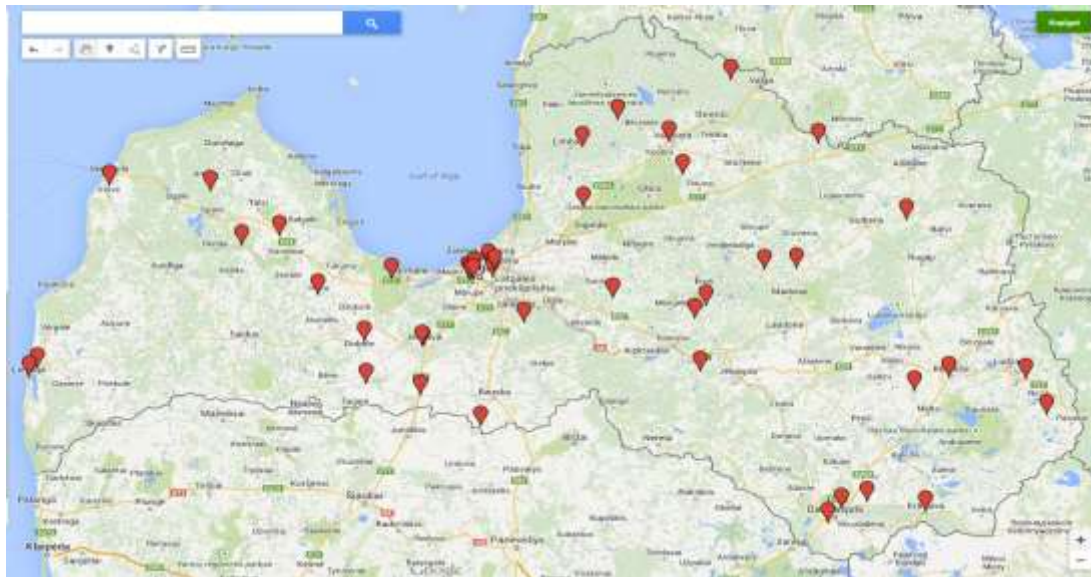
Institūciju, kurās uzturas ārpusģimenes aprūpē esošie bērni, sadalījums pa plānošanas reģioniem 2015.gada 1.janvārī (skatīt attēlu nr.2.):

- Rīgas plānošanas reģionā - 11 institūcijas jeb 26% (4 VSAC “Rīga” filiāles (“Teika”, “Pļavnieki”, “Rīga” un “Baldone”)) un 7 pašvaldību un citu organizāciju institūcijas Rīgā (septiņas filiāles), Jūrmalā, Alojās novadā (Ozolmuiža, Brīvzemnieku pagasts), Krimuldas novadā (Krimuldas pagasts), Limbažu novadā (Umurgas pagasts), Ogres novadā (Lauberes pagasts) un Tukuma novadā (Irlavas pagasts);
- Zemgales plānošanas reģionā – 8 institūcijas jeb 20% (pašvaldību un citu organizāciju institūcijas Jelgavā, Bauskas novadā (Īslīces pagasts), Dobeles novadā (Dobeles pagasts), Jelgavas novadā (Elejas pagasts), Kokneses novadā (Iršu pagasts), Salas novadā (Sēlpils pagasts) un Tērvetes novadā (Tērvetes pagasts);
- Kurzemes plānošanas reģionā – 6 institūcijas jeb 14% (2 VSAC “Kurzeme” filiāles “Veģi” un “Liepāja”, savukārt pašvaldību un citu organizāciju institūcijas Liepājā, Ventspilī, Talsu novadā (Strazdes pagasts) un Ventspils novadā (Puzes pagasts);
- Latgales plānošanas reģionā – 8 institūcijas jeb 20% (VSAC “Latgale” filiāle “Kalkūni”, pašvaldību un citu organizāciju institūcijas Daugavpilī, Rēzeknē, Krāslavas novadā (Krāslavā), Daugavpils novadā (Naujenes pagastā), Ludzas novadā (Isnaudas pagasts), Rēzeknes novadā (Silmalas pagasts) un Zilupes novadā (Lauderu pagasts);
- Vidzemes plānošanas reģionā – 8 institūcijas jeb 20% (pašvaldību un citu organizāciju institūcijas Valmierā, Apes novadā (Gaujienas pagasts), Ērgļu novadā (Sausnējas pagasts), Gulbenes novadā (Lītenes

¹¹ Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija, “Pētījums par bērnu alternatīvās aprūpes izmaksām un kvalitāti Latvijā”, Rīga, 2012.gads, 8.lpp., <http://www.sosbernieciami.lv/lv/ko-mes-daram/informativie-materiali/?file=1215>

pagasts), Madonas novadā (Liezēres pagasts), Priekuļu novadā (Liepas pagasts) un Valkas novadā (Ērgemes pagasts).

Attēls nr.2

Līdz 2015.gada sākumam valstī par valsts budžeta līdzekļiem bija izveidotas 10 “jauniešu mājas” - Liepājas pilsētā 2, Kokneses novadā (Iršu pagastā) 1, Krāslavas novadā (Krāslavā) 1, Smiltenes novadā (Smiltēnē) 1, Dobeles novadā (Dobeles pagastā) 1, Jelgavas novadā (Elejas pagastā) 1, Daugavpils pilsētā 1, Ventspils pilsētā 1 un Talsu novadā (Strazdes pagastā) 1. Tomēr to skaits nav pietiekams, lai nodrošinātu visiem institūcijās dzīvojošiem jauniešiem iespēju apgūt patstāvīgai dzīvei nepieciešamās prasmes.

4.2. Bērni ar funkcionāliem traucējumiem

Atbilstoši Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (turpmāk – VDEĀVK) sniegtajai informācijai, 2015.gada janvārī bērna invalīda statuss ir 7 924 bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (psihiskie un uzvedības – 2 098, dzirdes – 424, redzes – 526, kustību – 457 un pārējie – 4 419), tostarp 2014.gadā pirmreizēja invaliditāte ir piešķirta 1 039 bērniem (2014.gadā bērna invalīda statuss bija - 7 856 bērniem). Bērnu skaits ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, par kuriem piešķirts bērna invalīda kopšanas pabalsts, ir 2 041 (2014.gadā – 1 992). Vērtējot pēc invaliditātes cēloņa, kuros invaliditātes intensitātes rādītājs uz 10 000 bērniem līdz 18 gadu vecumam sasniedz vismaz 1%, cēloņu īpatsvars no kopējās invaliditātes struktūras ir sekojošs - psihiski un uzvedības traucējumi, tai skaitā garīga atpalcība – 22%, iedzimtas kropļības un deformācijas – 18%, muskuļu, skeleta un saistaudu slimības – 14%, nervu sistēmas slimības – 11%, endokrīnās, uztures un vielmaiņas slimības, tai skaitā cukura diabēts – 8%, ļaundabīgie audzēji – 5% un auss un aizauss paugura slimības – 3%.

2015.gada janvārī Latvijā bija 7750 bērni ar funkcionāliem traucējumiem, kas dzīvo ģimenēs, un tas liecina, ka vecāki vai bērna likumiskie pārstāvji pārsvarā izvēlas audzināt bērnu ģimenē, nevis uzticēt bērna aprūpi institūcijām. Lai atbalstītu šādu vecāku izvēli, ir nepieciešams maksimāli palielināt pieejamo atbalsta un rehabilitācijas pakalpojumu klāstu.

Pašvaldības (Rīgas pilsēta, Jūrmalas pilsēta, Valmieras pilsēta, Ventspils pilsēta, Balvu novads un Siguldas novads) pērk sociālos pakalpojumus tikai 9 pašvaldību, biedrību un nodibinājumu dienas centros bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kopā nodrošinot pakalpojumu 359 bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Minētie dati liecina par piedāvājuma trūkumu pašvaldībās, kas var potenciāli veicināt vecāku izvēli par labu institūciju pakalpojumam nākotnē.

Bērnu ar funkcionāliem traucējumiem un bērnu ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, par kuriem piešķirts īpašas kopšanas pabalsts, teritoriālais izvietojums:

No 7 924 bērniem, sadalījumā par plānošanas reģioniem lielākais bērnu ar funkcionāliem traucējumiem skaits ir Rīgas plānošanas reģionā – 3 724 (47%), tam seko Latgales plānošanas reģions ar 1 268 (16%), Kurzemes - 1 030 (13%), Zemgales – 951 un Vidzemes 951 (12%). Lielo pilsētu griezumā – Rīga – 2 139 (27%), Liepāja - 317 (4%), Daugavpils - 237 (3%), Jelgava - 212 (3%), Rēzekne - 144 (2%), Jūrmala – 124 (1%), Ventspils – 119 (1%), Valmiera - 109 (1%) un Jēkabpils – 96 (1%).

Novadu griezumā lielākais skaits ir Talsu novadā – 158 (2%), Tukuma novadā – 145 (2%), Balvu novadā – 143 (2%), Ogres novadā – 133 (2%), Saldus novadā – 129 (1,6%), Kuldīgas novadā – 123 (2%) un Rēzeknes novadā – 119 (1,5%).

No 2 041 bērna sadalījumā par plānošanas reģioniem lielākais bērnu ar smagiem funkcionāliem traucējumiem skaits ir Rīgas plānošanas reģionā – 1 000 (49%), tam seko Zemgales plānošanas reģions ar 286 (14%), Latgales - 265 (13%), Kurzemes – 265 (13%) un Vidzemes 225% (11%).

Lielo pilsētu griezumā – Rīga - 633 (31%), Liepāja - 82 (4%), Daugavpils - 80 (4%), Jelgava - 67 (3%), Rēzekne - 44 (2%), Jūrmala – 43 (2%), Ventspils – 34 (2%), Valmiera - 30 (1%) un Jēkabpils – 26 (1%).

Novadu griezumā lielākais skaits ir Bauskas novadā – 31 (1,5%), Ogres novadā – 29 (1%), Ķekavas novadā – 29 (1%), Talsu novadā – 28 (1%), Siguldas novadā – 29 (1%), Dobeles novadā – 25 (1%), Gulbenes novadā – 24 (1%) un Tukuma novadā – 26 (1%).

Pēc statistikas datiem, lielākais slogs kvalitatīvu pakalpojumu piedāvājuma nodrošināšanai bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, joprojām saglabājās lielajām pašvaldībām, tomēr, veidojot pakalpojumu teritoriālo tvērumu, lielajām pašvaldībām ir jāņem vērā blakus esošo mazāko pašvaldību bērnu iespējas maksimāli izmantot piedāvātos pakalpojumus, ņemot vērā attālumu.

4.3. Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem

Personām ar garīga rakstura traucējumiem¹² ir nepieciešami gan sociālās aprūpes, gan sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, vienlaikus būtiska ir veselības aprūpes pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības nodrošināšana. Sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanas mērķis ir nodrošināt dzīves kvalitātes nepazemināšanos personai, kura funkcionālo traucējumu dēļ to nevar nodrošināt pati saviem spēkiem.

Pašlaik atbildība par sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu personām ar garīga rakstura traucējumiem ir sadalīta starp valsti un pašvaldībām - institūciju pakalpojumu nodrošināšana ir valsts pienākums¹³, bet sabiedrībā balstītu pakalpojumu nodrošināšana – pašvaldības. Šāda situācija nesekmē sabiedrībā balstītu pakalpojumu attīstību.

Pēc VDEĀVK datiem 2015.gada 1.janvārī valstī bija 168 152 personas ar invaliditāti, no kurām 22078 personām (13%) invaliditāte ir noteikta psihisku un uzvedības traucējumu dēļ. 2013.gadā¹⁴ pirmreizēji invaliditāte noteikta 17 600 personām, no kurām 1030 ir bērni, 1278 pilngadīgām personām invaliditāte noteikta tieši psihisko un uzvedības traucējumu dēļ¹⁵. Dinamiskā pirmreizējā invaliditāte psihisko un uzvedības traucējumu dēļ nepārtraukti pieaug kopš 2007.gada.¹⁶

¹² Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 1.panta 30.daļu - garīga rakstura traucējums ir psihiska saslimšana un garīgās attīstības traucējums, kas ierobežo personas spējas strādāt un aprūpēt sevi, kā arī apgrūtinā tās iekļaušanos sabiedrībā

¹³ Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9.¹ pantu no valsts budžeta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumus finansē: 1) personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras šajās institūcijās ievietotas līdz 2003.gada 1.janvārim; 2) pilngadīgām neredzīgām personām un personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem; 3) bērniem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem vecumā no četriem līdz astoņpadsmit gadiem; 4) bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem vecumā līdz diviem gadiem un bērniem ar garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem vecumā līdz četriem gadiem

¹⁴ 03.06.2015. VDEĀVK 2014.gada pārskats vēl nebija pieejams

¹⁵ <http://www.vdeavk.gov.lv/downloads/file/Parskats%202013.pdf>

¹⁶ Veselības ekonomikas centra pārskats; www.vmnvd.gov.lv/uploads/files/4e0f43e9425be.doc

2013.gada beigās Latvijā Slimību profilakses un kontroles centra reģistra uzskaitē atradās 82 993 personas ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem¹⁷, kas veido 4,1% no Latvijas iedzīvotājiem. Ja analizējam reģistra uzskaitē esošo pacientu procentuālo sadalījumu diagnožu grupās, tad redzams, ka vairums pacientu (75,2%) reģistrēti ar tādām hroniskām slimībām kā šizofrēnija, organiski psihiski traucējumi un garīgā atpalcība.

Analizējot datus par personu ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem (diagnozes F00 - F99)¹⁸ pēc SSK-10 klasifikācijas¹⁹, teritoriālo izvietojumu, jāsecina, ka 9 republikas pilsētās kopā atrodas 40413 personas, kas veido 48,7% no kopējā skaita Latvijā. Tomēr atsevišķos novados mērķa grupa koncentrējas vairāk nekā dažās lielajās pilsētās, piemēram, Daugavpils, Rēzeknes, Gulbenes, Talsu, Saldus, Ogres, Kuldīgas, Dobeles novadā.

2015.gada 1.janvārī no valsts budžeta tika finansētas institucionālās aprūpes vietas 5227 klientiem ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem. 4172 no minētajām vietām bija VSAC filiālēs (t.sk. 529 bērniem), 1055 – līgumslēdzējorganizācijās.

Pēc reģionālā sadalījuma institūciju klientu ar garīga rakstura traucējumiem izvietojums ir šāds: 29% Rīgas plānošanas reģionā, 16% Latgales plānošanas reģionā, 20% Vidzemes plānošanas reģionā, 16% Kurzemes plānošanas reģionā un 20% Zemgales plānošanas reģionā.

Analizējot VSAC klientus pēc izcelsmes pašvaldības, tika secināts, ka 1520 personas jeb 35% no kopējā VSAC klientu skaita ir nākuši no 9 republikas pilsētām.

2013.gadā VSAC filiālēs tika īstenots izmēģinājumu projekts „Priekšlikumi klientu grupēšanai un nepieciešamā pakalpojuma apjoma noteikšanai” (turpmāk – izmēģinājumu projekts), kā rezultātā tika izstrādāta metodika klientu grupēšanai atbilstoši to aprūpes līmenim un veikta klientu aprūpes līmeņu noteikšana. Līdz 2013.gada beigām tika veikta 4376 VSAC klientu novērtēšana (visu, kas izvērtēšanas periodā atradās institūcijā) un noteikta viņu funkcionālo spēju atbilstība kādam no četriem aprūpes līmeņiem. Izvērtēto pilngadīgo personu ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem, personu ar redzes traucējumiem un bērnu sadalījumu pa aprūpes līmeņiem skat. tabulā nr.1.

Tabula nr.1

Izmēģinājumu projekta ietvaros izvērtēto VSAC klientu sadalījums pa aprūpes līmeņiem

Aprūpes līmenis	Izvērtēto personu skaits pa līmeņiem:	no tā pilngadīgu personu ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem skaits	no tā pilngadīgu personu ar redzes traucējumiem skaits	no tā bērnu skaits
1 līmenis	416	370	46	0
2 līmenis	1310	1220	90	0
3 līmenis	1415	1279	53	83
4 līmenis	1235	825	22	388

Avots: VSAC dati, 2013.gads

¹⁷ Latvijas veselības aprūpes statistikas gadagrāmata 2013; <http://www.spkc.gov.lv/veselibas-aprupes-statistika/>

¹⁸ SSK-10 klasifikācija, kodu saraksts un skaidrojumi: Psihiski un uzvedības traucējumi (F00 - F99), Organiski psihiski traucējumi, ieskaitot simptomātiskos (F00-F09), Psihiski un uzvedības traucējumi psihoaktīvu vielu lietošanas dēļ (F10-F19), [Šizofrēnija, šizotipiskie traucējumi un murgi \(F20-F29\)](#), Garastāvokļa [afektīvie] traucējumi (F30-F39), Neirotiski, ar stresu saistīti un somatoformi traucējumi (F40-F48), Uzvedības sindromi, kas saistīti ar fizioloģiskiem traucējumiem un somatiskiem faktoriem (F50-F59), Pieaugušo personības un uzvedības traucējumi (F60-F69), Garīga atpalcība (F70-F79), Psihiskās attīstības traucējumi (F80-F89), Uzvedības un emocionāli traucējumi, kas parasti sākušies bērnībā un pusaudža vecumā (F90-F98), Neprecizēti psihiski traucējumi (F99)

¹⁹ SPKC dati, 2013.gadu

Analizējot izmēģinājumu projekta rezultātus, secināms, ka kopumā 39% klientu ir 1. un 2. aprūpes līmenī, kas nozīmē, ka ar nelielu atbalstu viņi varētu dzīvot patstāvīgi ārpus ilgstošas aprūpes institūcijas. Vislielākais klientu skaits ar 1. un 2. aprūpes līmeni ir VSAC Vidzeme filiālēs „Ropaži”, „Allaži” un „Rūja”, VSAC „Zemgale” filiālēs „Jelgava”, „Iecava”, „Īle” un „Ziedkalne”, VSAC „Latgale” filiālē „Litene”, VSAC „Kurzeme” filiālē „Ilģi”. Līdz šim vēl nav veikta klientu novērtēšana līgumslēdzējorganizācijās.

2015. gada pirmajā pusē tika veikta VSAC filiāļu restrukturizācija. VSAC filiāļu un klientu teritoriālo izvietojumu ar izmaiņām uz 2015. gada 1. maiju skat. 1. pielikumā.

2013. gadā sociālos pakalpojumus (skat. tabulu nr.2.) kopumā saņēma tikai katra divpadsmitā persona no visām personām ar garīga rakstura traucējumiem, savukārt sabiedrībā balstītos pakalpojumus tikai katra septiņdesmitā persona no visām personām ar garīga rakstura traucējumiem valstī.

Tabula nr.2

Institucionālā aprūpe un sabiedrībā balstītie sociālie pakalpojumi personām ar garīga rakstura traucējumiem 2009.-2014. gadā

	31.12. 2009.	31.12. 2010.	31.12. 2011.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2014.
Personu ar garīga rakstura traucējumiem kopējais skaits ²⁰	69 716	72 131	76 756	79 485	82 993	- ²¹
Personas, kas saņem valsts apmaksātos pakalpojumus ilgstošas aprūpes institūcijās ²²	4877	5661	5673	5847	5493	5425
t.sk. pilngadīgas personas	4273	5059	5088	5303	4993	5001
t.sk. bērni	604	602	585	544	500	424
Personas ar garīga rakstura traucējumiem, kas saņem aprūpi mājās ²³	250	201	151	184	225	172
t.sk. pilngadīgas personas	228	182	140	178	220	168
t.sk. bērni	22	19	11	6	5	4
Personas ar garīga rakstura traucējumiem, kas saņem dienas aprūpes centra pakalpojumu ²⁴	310	802	823	938	782	811
Personas ar garīga rakstura traucējumiem, kas saņem grupu dzīvokļa pakalpojumu ²⁵	59	170	170	179	206	242

Avots: Statistikas pārskatu kopsavilkumi

Uz augsto pieprasījumu pēc institucionālās aprūpes valstī norāda pieprasījušo un vēl nesaņēmušo (rindā esošo) personu skaits, ko rada sabiedrībā balstītu pakalpojumu nepietiekamība. Izmaiņas valsts finansēto klientu skaitā ilgstošas aprūpes institūcijās, salīdzinot ar 2013. gadu ir nebūtiskas, bet rindā esošo personu skaits šī pakalpojuma saņemšanai ir pieaudzis no 358 personām līdz 468 personām²⁶. Dati par 2015. gadā rindā esošajām personām salīdzinājumā ar 2008. gada decembri, kad rindā bija 603 personas un vidējais gaidīšanas laiks bija apmēram 30 mēneši, ir nedaudz zemāki, un arī kopējais rindā gaidīšanas laiks

²⁰ Dati no Latvijas veselības aprūpes statistikas gadagrāmatām 2010-2013, <http://www.spkc.gov.lv/veselibas-aprupes-statistika/>

²¹ 03.06.2015. atbilstoši statistikas dati par 2014. gadu vēl nebija ievietoti

²² LM dati, kopā pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem, pilngadīgas personas ar redzes traucējumiem un bērni

²³ Statistikas pārskatu kopsavilkumi 2009 – 2014; <http://www.lm.gov.lv/text/1382>

²⁴ Statistikas pārskatu kopsavilkumi 2009 – 2014; <http://www.lm.gov.lv/text/1382>

²⁵ Statistikas pārskatu kopsavilkumi 2009 – 2014; <http://www.lm.gov.lv/text/1382>

²⁶ Sociālās iekļaušanas valsts aģentūras dati uz 05.05.2015., neskaitot personas, kas ievietotas rindā, lai pārietu no viena VSAC uz citu

(aptuveni 18 mēneši) ir krietni zemāks nekā 2008.gada decembrī, taču tas ir ļoti pieaudzis salīdzinājumā ar 2009.gada un 2010.gada decembri, kad situācija šai ziņā bija vislabākā.

Pēc LM aptaujas rezultātiem tika noskaidrots, ka 2015.gada 5.maijā no visām rindā gaidošajām un pirmreizēji pakalpojumu pieprasījušām personām, par kurām bija iespējams iegūt informāciju, 16% personu saņem pašvaldības vai privāto ilgstošas aprūpes institūciju pakalpojumus, 20% personu atrodas psihoneiroloģiskajās ārstniecības iestādēs un tikai 8% saņem sabiedrībā balstītus pakalpojumus. 41% no rindā stāvošajām personām bija vecumā 18-50 gadiem, 28% - vecumā 51-61 gadam, 28% 62+ gadus veci, 3% miruši. Rindā gaidošo sadalījums pa reģioniem bija šāds: 41% - Rīgas plānošanas reģions (60% no tiem ir no Rīgas pilsētas), 15% - Zemgales plānošanas reģions, 19% - Latgales plānošanas reģions, 12% - Vidzemes plānošanas reģions un 13% - Kurzemes plānošanas reģions. 228 personas jeb 49% no kopējā personu skaita rindā bija no 9 republikas pilsētām, t.sk. 26% no Rīgas, 7% no Daugavpils, 5% no Jelgavas.

Saskaņā ar pašvaldību iesniegto informāciju 2014.gadā 19 pašvaldībās bija dienas aprūpes centri, kas sniedza pakalpojumus personām ar garīga rakstura traucējumiem²⁷. Personu skaits, kuras saņem sabiedrībā balstītus pakalpojumus 2009.-2014.gadā pieauga pārsvarā uz dienas aprūpes centru un grupu māju (dzīvokļu) rēķina, taču aprūpes mājās klientu skaits joprojām ir zems (skat.2.tabulu). Ar 2013.gada 1.janvāri valstī tika uzsākts jauns pakalpojums personām ar invaliditāti – asistenta pakalpojums pašvaldībās. 27% no pakalpojuma saņēmējiem ir personas ar garīga rakstura traucējumiem.

Vienlaikus pastāv būtiskas reģionālās atšķirības sociālo pakalpojumu nodrošināšanā -lauku teritorijās pakalpojumu klāsts ir visai minimāls, 18% no pašvaldībām pat netiek nodrošināta aprūpe mājās²⁸. To var izskaidrot gan ar ierobežotiem pašvaldību finanšu līdzekļiem, gan ar cilvēkresursu trūkumu (ekonomiski aktīvi uzņēmēji, kvalificēti speciālisti). Šāda situācija veicina pakalpojuma institūcijā pieprasījumu, jo īpaši tādēļ, ka šo pakalpojumu finansē no valsts budžeta.

5. Sasniedzamie rezultāti

DI projektu ietvaros tiks sasniegti šādi uzraudzības rādītāji (skat. tabulu nr.3):

Tabula nr.3

Nr.	Rādītāji ²⁹	Līdz 31.12.2018.	Līdz 31.12.2023.
Iznākuma rādītāji			
1.1	Pieaugušo personu ar garīga rakstura traucējumiem skaits, kuriem ar ESF atbalstu veikts individuālo vajadzību izvērtējums	2100 ³⁰	
1.2	Bērnu aprūpes iestādēs esošo bērnu skaits, kuriem veikts individuālo vajadzību izvērtējums	1760 ³¹	
1.3	Ģimenēs dzīvojošo bērnu ar funkcionāliem traucējumiem skaits, kuriem ar ESF atbalstu veikts individuālo vajadzību	2926 ³²	

²⁷ Šeit bez dienas aprūpes centriem personām ar garīga rakstura traucējumiem ir iekļauti arī citi dienas aprūpes centri (dienas aprūpes centri bērniem invalīdiem, dienas aprūpes centri pensijas vecuma personām, dienas centri personām ar demenci un citas sociālās rehabilitācijas iestādes starp kuru klientiem ir arī personas ar garīga rakstura traucējumiem)

²⁸ Pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2014.gadā; <http://www.lm.gov.lv/text/3060>

²⁹ Ar pelēku iezīmēti Darbības programmā „Izaugsme un nodarbinātība” noteiktie rādītāji

³⁰ Klientu skaitu, kam tiks veikts individuālo vajadzību izvērtējums un izstrādāti atbalsta plāni, gatavojot projekta pieteikumu, plāno ar 10% rezervi (kopā 2310 personām, t.sk. Rīgas plānošanas reģionā – 993, Vidzemes plānošanas reģionā – 208, Kurzemes plānošanas reģionā – 347, Zemgales plānošanas reģionā - 300, Latgales plānošanas reģionā - 462)

³¹ Individuāli vajadzību novērtējumu un atbalsta plānu izstrādi plāno veikt visiem institūcijās esošajiem bērniem (2014.gada 1.janvārī – 1760 bērni, t.sk. Rīgas plānošanas reģionā - 722 (t.sk. 324 VSAC), Vidzemes plānošanas reģionā - 194, Kurzemes plānošanas reģionā - 193 (t.sk. 56 VSAC) jeb 11%), Zemgales plānošanas reģionā - 334, Latgales plānošanas reģionā - 317 (t.sk. 73 VSAC); rādītāja sasniegšana atkarīga no institūcijās esošo bērnu skaita izvērtējuma veikšanas laikā.

³² Klientu skaitu, kam tiks veikts individuālo vajadzību izvērtējums un izstrādāti atbalsta plāni, gatavojot projekta pieteikumu plāno ar 1,5% rezervi (kopā 2970 personai, t.sk. Rīgas plānošanas reģionā – 1337, Vidzemes plānošanas reģionā – 356, Kurzemes plānošanas reģionā – 416, Zemgales plānošanas reģionā - 356, Latgales plānošanas reģionā - 505)

Nr.	Rādītāji ²⁹	Līdz 31.12.2018.	Līdz 31.12.2023.
	izvērtējums		
1.4	Slēgšanai atbalstīto ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju/filiāļu skaits	3	
1.5	Izstrādāti reorganizācijas plāni VSAC filiālēm, kuras tiks slēgtas	5	
1.6	Izstrādāti reorganizācijas plāni pašvaldību bērnu aprūpes centriem	34	
1.7	Izstrādāti un apstiprināti reģionu deinstitucionalizācijas plāni	5	
1.8	Personu ar garīga rakstura traucējumiem skaits, kas saņem ESF atbalstītos sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā	850	2100 ³³
1.9	Bērnu ar funkcionāliem traucējumiem skaits, kas saņem ESF atbalstītus sociālos pakalpojumus, t.sk. bērnu skaits, kuri saņem:	600	3400 ³⁴
1.9.1	<i>sociālās rehabilitācijas pakalpojumus</i>		2926 ³⁵
1.9.2	<i>„atelpas brīža” pakalpojumus</i>		400 ³⁶
1.9.3	<i>sociālās aprūpes pakalpojumus (līdz 5 g.v.)</i>		74 ³⁷
1.10	Izveidoto un/vai labiekārtoto vietu skaits sabiedrībā balstītu pakalpojumu sniegšanai personām ar garīga rakstura traucējumiem ³⁸		2100
1.11	Izveidoto un/ vai labiekārtoto vietu skaits bērnu aprūpei ģimeniskā vidē ³⁹		654
Rezultāta rādītāji			
2.1	Personu ar garīga rakstura traucējumiem skaits, kas uzsāk patstāvīgu dzīvi ārpus ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas		700 ⁴⁰
2.2	Palielināts personu ar garīga rakstura traucējumiem īpatsvars, kas dzīvo ārpus institūcijas un kam pieejami sabiedrībā balstīti pakalpojumi ⁴¹		45% ⁴²
2.3	Institucionālā aprūpē esošo bērnu skaita samazināšanās		720 ⁴³
2.4	Slēgto ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju/filiāļu skaits		3

³³ Ņemot vērā izpildes rezervi, gatavojot ESF projektu iesniegumus plāno pakalpojumu sniegšanu 1934 personām t.sk. Rīgas plānošanas reģionā – 832, Vidzemes plānošanas reģionā – 174, Kurzemes plānošanas reģionā – 290, Zemgales plānošanas reģionā – 251, Latgales plānošanas reģionā – 387)

³⁴ Ņemot vērā izpildes rezervi, gatavojot ESF projektu iesniegumus plāno pakalpojumu sniegšanu 3132 personām, t.sk. Rīgas plānošanas reģionā – 1409, Vidzemes plānošanas reģionā – 376, Kurzemes plānošanas reģionā – 439, Zemgales plānošanas reģionā – 376, Latgales plānošanas reģionā – 532)

³⁵ Tiek pieņemts, ka pakalpojumus saņems ~37% no bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (7924)

³⁶ Tiek pieņemts, ka pakalpojumu saņems ~20% no iespējamās mērķgrupas (2041) - bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, par kuriem izsniegts VDEĀVK atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību

³⁷ Tiek pieņemts, ka pakalpojumu saņems ~ 20% no iespējamās mērķgrupas (370) - bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, par kuriem izsniegts VDEĀVK atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību vecuma grupā līdz 4 gadiem (ieskaitot)

³⁸ ERAF projektu rādītājs

³⁹ ERAF projektu rādītājs

⁴⁰ Ņemot vērā izpildes rezervi, gatavojot ESF projektu iesniegumus plāno 645 personas, t.sk. Rīgas plānošanas reģionā – 214, Vidzemes plānošanas reģionā – 66, Kurzemes plānošanas reģionā – 101, Zemgales plānošanas reģionā – 100, Latgales plānošanas reģionā – 164

⁴¹ ERAF projektu rādītājs

⁴² Rādītājs noteikts, ņemot vērā, ka 2012.gadā no personām ar garīga rakstura traucējumiem, kas saņēma sociālos pakalpojumus, 80% saņēma pakalpojumus institūcijās, bet 20% - sabiedrībā balstītos pakalpojumus (dienas aprūpes centrs, grupu dzīvokļi, aprūpe mājās)

⁴³ Rādītājs noteikts, ņemot vērā, ka pašvaldību institūcijās 2012.g. bija 1799 bērni, un plānota bērnu skaita samazināšanās par 60%; ņemot vērā izpildes rezervi, gatavojot ESF projektu iesniegumus plāno bērnu skaita samazināšanos līdz 802

Nr.	Rādītāji ²⁹	Līdz 31.12.2018.	Līdz 31.12.2023.
2.5	Klientu vietu skaita samazināšanās valsts finansētajās ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās		4227 ⁴⁴

⁴⁴ Klientu vietu skaitu plānots samazināt par 1000 vietām, rādītājs noteikts, ņemot vērā, ka 2015.gada 1.janvārī valsts budžeta finansētajās institūcijās bija 5227 klientu vietas pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem

6. Darbības virzieni plāna ieviešanai (pasākumu tabulas)

6.1. Deinstitutionalizācijas procesa vadība

Rezultāts:

- sasniegti plānotie atbalstāmo darbību rezultāti
- nodrošināta visu iesaistīto pušu koordinēta darbība

	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.	DI procesa vadība pašvaldības līmenī				-
1.1.	Pašvaldību DI vadības grupu izveide (sastāvā sociālā dienesta, pašvaldības domes, VSAC, bērnu aprūpes institūciju un citu pakalpojumu sniedzēju, NVO, sociālo pakalpojumu saņēmēju pārstāvji)	Mērķtiecīga DI plānošana, īstenošana un uzraudzība pašvaldības līmenī	2015. IV cet. – 2022.g. IV cet.	Pašvaldības	Pamatdarbības ietvaros
1.2.	DI vadība pašvaldību līmenī				
2.	DI procesa vadība reģiona līmenī				EUR 51000
2.1.	Projektu komandu atlase katrā plānošanas reģionā	Iespējami ātri uzsākta projektu īstenošana	2015. III cet.	Plānošanas reģioni	Pamatdarbības ietvaros
2.2.	Projektu komandu darbības uzsākšana katrā plānošanas reģionā (līdz līguma par projekta īstenošanu noslēgšanai) (slēdz sadarbības līgumus vai nodomu protokolus ar projekta partneriem, sagatavo projekta pieteikumu, izstrādā tehniskās specifikācijas un veic iepirkumus, lai klientu individuālo novērtēšanu varētu uzsākt tūlīt pēc līguma noslēgšanas par projekta īstenošanu)		2015. III cet.		Projekta izmaksu ietvaros
2.3.	Reģionu DI vadības grupu izveide (sastāvā Plānošanas reģiona Administrācijas vadītājs, Plānošanas reģiona Attīstības padomes deleģēti pārstāvji, Plānošanas reģiona DI projekta vadītājs, pašvaldību un NVO pārstāvji)	Mērķtiecīga DI plānošana, īstenošana un uzraudzība reģiona līmenī	2015. IV cet.	Plānošanas reģioni	Pamatdarbības, projektu vadības izmaksu ietvaros
2.4.	Seminārs plānošanas reģioniem un projektu īstenošanas personālam par DI, mērķa grupām		2015. IV cet.	LM	Pamatdarbības ietvaros

	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	nepieciešamo pakalpojumu noteikšanu un reģionu DI plānu izstrādi				
2.5.	Katrā plānošanas reģionā izveidota viena sociālo pakalpojumu koordinēšanas speciālista amata vieta		2017. I cet.	VARAM, Plānošanas reģioni	EUR 334375 Valsts budžets
2.6.	DI vadība reģiona līmenī		2015. IV cet. – 2022. IV cet.	Plānošanas reģioni	Pamatdarbības, projektu vadības izmaksu ietvaros
3.	DI procesa vadība nacionālā līmenī				
3.1.	LM DI vadības grupas izveide (sastāvā SPD, SISDPD, BĢPD, ESSD pārstāvji, valsts sekretārs)	Mērķtiecīga DI īstenošana un uzraudzība nacionālā līmenī	2015. IV cet.	LM	Pamatdarbības ietvaros
3.2.	DI vadība nacionālā līmenī		2015. IV cet. – 2022. IV cet.	LM	
3.3.	Plānošanas reģionu projektu īstenošanas pārraudzības darba sanāksmes (reizi ceturksnī)		2015. IV cet. – 2022.g. IV cet.	LM, plānošanas reģioni	
3.4.	Grozījumu veikšana Sociālo pakalpojumu attīstības padomes nolikumā (precizējot DI uzraudzības funkciju)		2015. III cet.	LM	
3.5.	Sociālo pakalpojumu attīstības padomes sēdes DI uzraudzībai (2x gadā), pieaicinot Finanšu ministrijas – vadošās iestādes, Ekonomikas ministrijas, Izglītības		2015. IV cet.	LM	

	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	un zinātnes ministrijas, Satiksmes ministrijas, Veselības ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Latvijas Lielo pilsētu asociācijas u.c. NVO pārstāvjus		– 2022.g. IV cet.		

Pašvaldību DI vadības grupa veic šādas funkcijas:

- sagatavo un sniedz plānošanas reģionam informāciju par infrastruktūras objektiem, pašvaldībā esošajiem un plānotajiem pakalpojumiem un pieprasījumu pēc tiem;
- nodrošina DI pamatprincipu ievērošanu sabiedrībā balstītu pakalpojumu plānošanā un sniegšanā;
- organizē jaunu sabiedrībā balstītu pakalpojumu izveidi;
- organizē pakalpojumu sniegšanu atbilstoši reģiona DI plānam;
- pārrauga klientu sagatavošanas un pakalpojumu sniegšanas procesa īstenošanu pašvaldības līmenī;
- veicina vietējās sabiedrības izpratni par projekta mērķa grupām, informējot par to vajadzībām un iespējām un iesaistot mērķa grupas pašvaldības kopienas aktivitātēs;
- sadarbojas ar reģiona DI vadības grupu.

Pašvaldības DI vadības grupas sastāvs ir atkarīgs no pašvaldības lieluma un potenciālo klientu skaita.

Reģionu DI vadības grupa veic šādas funkcijas:

- uzrauga reģionā nepieciešamo pakalpojumu plānošanu;
- uzrauga reģiona DI plāna izstrādi, tai skaitā esošās situācijas analīzi un nepieciešamo pakalpojumu plānošanu pa mērķa grupām;
- organizē pašvaldību sadarbību un panāk vienošanos par prioritāri attīstāmiem pakalpojumiem, veicamām izmaiņām infrastruktūrā utt. t.sk.;
- veic monitoringu reģiona līmenī;
- veido un īsteno sadarbību ar citām reģiona līmeņa DI vadības grupām;
- sadarbojas ar NVO sabiedrībā balstītu pakalpojumu plānošanā reģionā;
- uzrauga reģiona DI plāna ieviešanu;
- uzrauga personāla apmācību plānošanu un organizēšanu reģiona līmenī;
- sniedz nacionālā līmeņa DI vadības grupai nepieciešamo informāciju;
- uzrauga sabiedrības informēšanas pasākumu īstenošanu.

Plānošanas reģioni kā finansējuma saņēmēji ir atbildīgi par sava reģiona pašvaldību DI klientu vajadzību apkopošanu, sabiedrībā balstītu pakalpojumu plānošanu un sniegšanu, projektu sagatavošanu un vadību, sadarbības ar pakalpojumu sniedzējiem veidošanu un DI rezultātu sasniegšanu.

LM DI vadības grupa veic šādas funkcijas:

- kontrolē DI ieviešanu, t.sk. laika grafika ievērošanu;
- organizē sadarbību ar reģionu DI vadības grupām;
- sniedz konsultācijas reģioniem un pašvaldībām DI īstenošanas procesā;
- organizē normatīvo aktu izstrādes procesu sociālajā jomā un gatavo priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos citās jomās DI procesa veiksmīgai īstenošanai;
- apkopo datus monitoringam nacionālajā līmenī (atbilstoši 3.pielikumam) un novērtē DI rezultātus;
- sniedz metodisko atbalstu DI ieviešanā iesaistītajām organizācijām;
- reizi pusgadā vai pēc nepieciešamības informē Sociālo pakalpojumu attīstības padomi par DI ieviešanas gaitu;
- reizi gadā sagatavo pārskatu par DI ieviešanas gaitu un ievieto LM mājas lapā.

LM DI vadības grupa sadarbojas ar Sociālo pakalpojumu attīstības padomi.

DI īstenošanas uzraudzību veic Sociālo pakalpojumu attīstības padome, kuras funkcija ir pārraudzīt Sociālo pakalpojumu attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam un DI rīcības plāna īstenošanu, kā arī veicināt klientu individuālajām vajadzībām atbilstošu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstību un sniegt priekšlikumus sociālo pakalpojumu jomas pilnveidošanai.

Sociālo pakalpojumu attīstības padomes sēdēs, kurās tiks uzraudzīta DI īstenošana, piedalīsies Finanšu ministrijas – vadošās iestādes, Ekonomikas ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Satiksmes ministrijas, Veselības ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Latvijas Lielo pilsētu asociācijas, kā arī citu nevalstisko organizāciju pārstāvji, kuri pārstāv deinstitutionalizētās personas un to ģimenes locekļus. Šajās padomes sēdēs plānošanas reģionu pārstāvji piedalās bez balsstiesībām.

Sociālo pakalpojumu attīstības padome DI uzraudzībā veic šādas funkcijas:

- sniedz ieteikumus plānošanas reģioniem DI plānu sagatavošanas procesā;
- apstiprina plānošanas reģionu izstrādātos DI plānus;
- izvērtē reģionu DI plānu ieviešanas un sabiedrībā balstītu pakalpojumu attīstības gaitu, analizē problēmas un sniedz priekšlikumus plānošanas reģioniem un atbildīgajai iestādei nepieciešamo uzlabojumu veikšanai;
- sniedz priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām finansējuma sadalījumā pa plānošanas reģioniem.

Sociālo pakalpojumu attīstības padome DI uzraudzībā sadarbojas ar Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komiteju, Invalīdu lietu nacionālo padomi, Sociālā darba speciālistu sadarbības padomi, Bērnu tiesību aizsardzības komisiju.

6.2. Sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņa

Rezultāts:

- izstrādāta sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņas stratēģija (turpmāk – komunikācijas stratēģija), pasākuma plāns potenciālo audžuģimeņu, aizbildņu un adoptētāju skaita palielināšanai, noteikti pasākumi un sasniedzamie rezultāti, pasākumu koordinēšanas un uzraudzības kārtība
- īstenoti pasākumi sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņai
- veikts sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņas monitorings

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.	Iepirkuma organizēšana komunikācijas stratēģijas izstrādei un ieviešanai				-
1.1.	Vienota iepirkuma organizēšana, t.sk. tehniskās specifikācijas, nolikuma izstrādāšana un saskaņošana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē, konkursa izsludināšana, pretendenta atlase un līguma noslēgšana	Iepirkti komunikācijas stratēģijas izstrādātāji un ieviesēji visiem plānošanas reģioniem, noteikta pasākumu koordinēšanas un uzraudzības kārtība	2015. II-III cet.	LM	ES fondu tehniskās palīdzības finansējums

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
2.	Komunikācijas stratēģijas un pasākumu plāna izstrāde				EUR 30000
2.1.	Ex-ante novērtējuma veikšana par sabiedrības un speciālistu attieksmi, balstoties uz ekspertu piedāvāto metodiku	Noteikts stratēģijas mērķis, uzdevumi, pasākumi un sasniedzamie rezultāti	2015. III cet.	LM (iepirktie sabiedrisko attiecību eksperti)	ES fondu tehniskās palīdzības finansējums
2.2.	Komunikācijas stratēģijas mērķu, uzdevumu, sasniedzamo rezultātu un īstenojamo pasākumu noteikšana sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņas aktivitātēm katrā plānošanas reģionā, t.sk. sadalījumā pa mērķa grupām: <ul style="list-style-type: none"> • veselības aprūpes, izglītības u.c. jomu speciālistiem • darba devējiem • pašvaldību vadības, administrācijas un sociālo dienestu darbiniekiem • pašvaldību iedzīvotājiem • potenciālajām audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem (to skaita palielināšanai) • vecākiem, kuri audzina bērnus ar funkcionāliem traucējumiem (labās prakses piemēri u.c.) • personām ar garīga rakstura traucējumiem • ģimeņu, kuru locekļi ir personas ar garīga rakstura traucējumiem, tuviniekiem (labās prakses piemēri u.c.) 	sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņai	2015. III-IV cet.	LM, plānošanas reģioni (iepirktie sabiedrisko attiecību eksperti)	
2.3.	Komunikāciju stratēģijas un pasākumu plāna apstiprināšana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē	Apstiprināta komunikācijas stratēģija un pasākumu plāns	2015. IV cet.	LM	Pamatdarbības ietvaros
3.	Komunikācijas stratēģijas un pasākumu plāna ieviešanas koordinēšana reģionālajā un				-

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	nacionālajā līmenī				
3.1.	Kārtības noteikšana reģionālo pasākumu koordinēšanai un uzraudzībai	Efektīva pasākumu plāna ieviešanas vadība un uzraudzība	2016. I cet.	Plānošanas reģioni	Projektu vadības izmaksu ietvaros
3.2.	Pasākumu vadība reģionālajā līmenī		2016. I cet. - 2022. IV cet.		
3.3.	Pasākumu vadība nacionālajā līmenī		2016. I cet. - 2022. IV cet.	LM	
4.	Komunikācijas stratēģijas un pasākuma plāna īstenošana				EUR 900000
4.1.	Informatīvie un izglītojošie pasākumi veselības aprūpes, izglītības u.c. speciālistiem, darba devējiem, pašvaldību vadības, administrācijas un sociālo dienestu darbiniekiem: <ul style="list-style-type: none"> izglītojošie semināri informatīvie semināri konferences apaļā galda diskusijas drukātie/informatīvie materiāli individuālas konsultācijas citi 	Informēta sabiedrība par DI īstenošanu, un sasniegtajiem rezultātiem	2016. I cet. - 2022. IV cet.	LM, plānošanas reģioni (iepirktie sabiedrisko attiecību eksperti), iesaistītie – pakalpojumu sniedzēji, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.	Projekta finansējums, ES fondu tehniskās palīdzības finansējums
4.2.	Informatīvie un izglītojošie pasākumi pašvaldību iedzīvotājiem: <ul style="list-style-type: none"> kampaņas, izmantojot plašsaziņas līdzekļus – TV, radio, presi, vides stendu vietnes, interneta vidi u.c. akcijas 				

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	<ul style="list-style-type: none"> • preses konferences • izglītojoši semināri • apaļā galda diskusijas • kultūras, sporta aktivitātes kopā ar DI mērķa grupu • DI mērķa grupas radīto darbu izstādes un priekšnesumi • tikšanās ar DI mērķa grupu pārstāvošām NVO • citi 				
4.3.	<p>Informatīvie un izglītojošie pasākumi audžuģimeņu, aizbildņu un adoptētāju skaita palielināšanai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kampaņas, izmantojot plašsaziņas līdzekļus – TV, radio, presi, vides stendu vietnes, interneta vidi u.c. • informatīvie semināri • apaļā galda diskusijas akcijas • preses konferences • izglītojoši semināri sadarbība ar NVO organizētajiem pasākumiem (piemēram, Bāreņu svētdienas pasākumi)⁴⁵ • citi 				
4.4.	<p>Individuālās konsultēšanas un motivēšanas pasākumi potenciālajiem aizbildņiem, adoptētājiem, audžuģimenēm</p>				
4.5.	<p>Informatīvie un izglītojošie pasākumi vecākiem, kuri audzina bērnus ar funkcionāliem traucējumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izglītojošie semināri • informatīvie semināri • drukātie/informatīvie materiāli • nometnes 				

⁴⁵ Biedrības “Latvijas kristīgā alianse bāreņiem” iedibinātā tradīcija paredz, ka bāreņu svētdiena ikgadēji būs pirmā novembra svētdiena

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	<ul style="list-style-type: none"> citi 				
4.6.	<p>Informatīvie un izglītojošie pasākumi personām ar garīga rakstura traucējumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> drukātie/informatīvie materiāli, t.sk. „vieglā valodā” izglītojošie semināri kultūras un sporta aktivitātes pašvaldībā nometnes citi 				
4.7.	<p>Informatīvie un izglītojošie pasākumi ģimeņu, kuru locekļi ir personas ar garīga rakstura traucējumiem, tuviniekiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> izglītojošie semināri informatīvie semināri drukātie/informatīvie materiāli nometnes citi 				
4.8.	<p>Veikts ex-post novērtējums par sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņu, balstoties uz ekspertu piedāvāto metodiku</p>	<p>Par 10 % palielinājies ģimeņu skaits, kas gatavas aktīvi iesaistīties un veicināt ārpus institūcijas aprūpi</p> <p>Par 15 % palielinājies iedzīvotāju skaits, kas atbalsta personu ar garīga rakstura traucējumiem dzīvi sabiedrībā</p>	<p>2022. IV cet.</p>	<p>LM (iepirktie sabiedrisko attiecību eksperti)</p>	<p>ES fondu tehniskās palīdzības finansējums</p>
4.9.	<p>Sadaļas par DI īstenošanu LM mājas lapā izveide un informācijas aktualizēšana</p>	<p>Sabiedrībai pieejama aktuālā informācija par DI ieviešanu</p>	<p>2015. II cet. - 2022. IV cet.</p>	<p>LM</p>	<p>Pamatdarbības ietvaros</p>

Indikatīvās pasākumu tēmas pa mērķa grupām:

Bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem:

1. Stereotipu mazināšana par ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem;
2. Iemesli, kas kavē ģimeni/personu kļūt par audžuģimeni, aizbildni vai adoptētāju;
3. Ģimenēm nepieciešamais atbalsta tīkls, lai kļūtu par audžuģimeni, aizbildni vai adoptētāju (pieejamais finansiālais atbalsts un pakalpojumi (izglītība, veselība, sociālie pakalpojumi) u.c.);
4. Audžuģimeņu, aizbildņu un adoptētāju labās prakses piemēri.

Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem:

1. Stereotipu mazināšana par bērniem ar funkcionāliem traucējumiem;
2. Labās prakses piemēri.

Personām ar garīga traucējumiem:

1. Stereotipu mazināšana par personu ar garīga rakstura traucējumiem bīstamību un nespēju dzīvot ārpus institūcijām;
2. Labās prakses piemēri sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem un neatkarīgas dzīves atbalstam.

6.3. Vajadzību pēc pakalpojumiem novērtējums

Rezultāts:

- katram projekta mērķa grupas klientam atbilstoši viņa veselības stāvoklim, vēlmēm un individuālajiem mērķiem ir noteiktas vajadzības sociālo pakalpojumu sniegšanai (sociālo pakalpojumu klāsts, vieta, biežums, apjoms) un vispārējo pakalpojumu pieejamībai (veselības aprūpe, izglītība, transports, nodarbinātība, mājoklis u.c.)
- sagatavots kopsavilkums par projekta mērķa grupām nepieciešamo sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu un vispārējo pakalpojumu veidiem, apjomu un vēlamo izvietošanu

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.	Projekta mērķa grupas personu individuālo vajadzību novērtēšanas metodiskā vadība				-
1.1.	Vadlīniju izstrāde plānošanas reģioniem klientu individuālo vajadzību novērtēšanai un DI plānu izstrādei	Pieejamas prasības katras klientu grupas individuālo vajadzību novērtēšanai pēc vienotas metodoloģijas, vienota pieeja klientu individuālo vajadzību novērtēšanā un	2015. III cet.	LM	Pamatdarbības ietvaros

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
		visu reģionu DI plānu izstrādē			
1.2.	Seminārs plānošanas reģionu iepirktajiem speciālistiem par DI un metodikas vienotu izmantošanu klientu novērtēšanā	Visām speciālistu komandām vienota izpratne par novērtēšanas metodoloģijas un uz personu centrētas pieejas izmantošanu	2015. IV cet.	LM, VBTAI, plānošanas reģioni	Pamatdarbības ietvaros
2.	Speciālistu atlase individuālo vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei				-
2.1.	Iepērkamo speciālistu apjoma noteikšana pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei Indikatīvi 6 speciālistu komandas (Rīgas reģionā – 2, pārējos pa 1), piesaistāmi vismaz šādi speciālisti: sociālais darbinieks, klīniskais psihologs, psihiatrs, ergoterapeits, garīgās veselības aprūpes māsa	Pieejami speciālisti klientu individuālo vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei	2015. IV cet.	Plānošanas reģioni	Projekta vadības izmaksu ietvaros
2.2.	Iepērkamo speciālistu apjoma noteikšana bērnu institūcijās un bērnu ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei Indikatīvi 11 speciālistu komandas (Rīgas reģionā – 3, pārējos pa 2), piesaistāmi vismaz šādi speciālisti: sociālais darbinieks, speciālais pedagogs, neirologs, logopēds, fiziooterapeits, klīniskais psihologs, ergoterapeits ⁴⁶				
2.3	Iepirkuma organizēšana, t.sk. tehniskās specifikācijas sagatavošana un saskaņošana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē, iepirkuma izsludināšana,		2015. IV cet.		Projekta vadības izmaksu ietvaros

⁴⁶ Ergoterapeitu obligāti piesaista bērnu, kas uzturas VSAC filiālēs, izvērtēšanai un atbalsta plāna izstrādei

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	pretendentu atlase un līgumu noslēgšana				
3.	Klientu identificēšana sadalījumā pa mērķa grupām				-
3.1.	<p>Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem pašvaldībā (informācija no pašvaldību sociālajiem dienestiem)</p> <p>Klientu atlases principi:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sociālo dienestu redzeslokā esošie klienti, kuriem ir nepieciešami, bet nav nodrošināti sociālie pakalpojumi Klienti, kas gaida rindā uz pakalpojuma saņemšanu VSAC Klienti, kas vērsīsies, vai par kuriem nonāks informācija, sociālajā dienestā pēc informācijas izplatīšanas par projekta aktivitātēm 	Identificēti 1540 ⁴⁷ pašvaldību klienti, kuriem tiks veikti individuālie novērtējumi un izstrādāti atbalsta plāni	2015. IV cet.	Pašvaldību sociālie dienesti, plānošanas reģioni	Pamatdarbības ietvaros
3.2.	<p>Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem valsts finansētajās sociālās aprūpes institūcijās (informācija no institūciju personāla)</p> <p>Klientu atlases principi:</p> <ol style="list-style-type: none"> brīvprātība un motivēšana⁴⁸ klienti, kuri uzturas filiālēs, kuras tiks slēgtas 	Identificēti 770 ⁴⁹ VSAC klienti, kuriem tiks veikti individuālie novērtējumi un izstrādāti atbalsta plāni		VSAC, LM, plānošanas reģioni	
3.3.	<p>Visi ārpusģimenes aprūpē esoši bērni, kuri atrodas institūcijās (informācija no institūciju personāla)</p>	Identificēti 1760 ⁵⁰ bērni, kuriem tiks veikti individuālie novērtējumi un izstrādāti atbalsta plāni		Bērnu aprūpes iestādes, VSAC, plānošanas reģioni	

⁴⁷ Klienti tiek atlasīti ar 10% rezervi

⁴⁸ klientus un viņu piederīgos informēšanā un motivēšanā iesaistot, piemēram, potenciālos un esošos pakalpojumu sniedzējus, kas prezentē labās prakses piemērus un organizē klientu un piederīgo vizītes uz pakalpojumu sniegšanas vietām

⁴⁹ Klienti tiek atlasīti ar 10% rezervi

⁵⁰ Bērnu skaits var mainīties atbilstoši institūcijās esošo bērnu skaitam novērtējuma veikšanas periodā

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
3.4.	<p>Bērni ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās (informācija no pašvaldībām, pašvaldību sociālajiem dienestiem, sociālo pakalpojumu sniedzējiem (pašvaldības un NVO), izglītības iestādēm u.c.)</p> <p>Klientu atlasē principi:</p> <p>1. Brīvprātība (vecāku izteikta vēlme saņemt atbalsta pakalpojumus)</p> <p>2. Klienti, kas vērsīsies, vai par kuriem nonāks informācija, sociālajā dienestā pēc informācijas izplatīšanas par projekta aktivitātēm</p>	Identificēti 2970 ⁵¹ bērni, kuriem tiks veikti individuālie novērtējumi un izstrādāti atbalsta plāni		Pašvaldību sociālie dienesti, plānošanas reģioni	
4.	Individuālo vajadzību novērtēšanas un atbalsta plānu izstrādes procesa koordinēšana				-
4.1.	Noteikti pamatprincipi speciālistu komandu sadarbībai ar institūciju un sociālo dienestu personālu	Noteikti pamatprincipi speciālistu komandu sadarbībai,	2015. IV cet.	Plānošanas reģioni	Projekta vadības izmaksu ietvaros
4.2.	Laika grafika sagatavošana pa filiālēm/pašvaldībām klientu individuālo vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei	saskaņots iepirkto komandu darbs noteiktos termiņos		Plānošanas reģioni, (iepirktās speciālistu komandas)	
5.	Klientu individuālo vajadzību novērtēšana un atbalsta plānu izstrāde DI mērķa grupas personām, ņemot vērā klienta personīgās vēlmes un mērķus				EUR 897600
5.1.	Pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem (institūcijās un pašvaldībā) individuālo vajadzību novērtēšana un atbalsta plānu izstrāde	Izstrādāti individuālie atbalsta plāni	2016. I-II cet.	Plānošanas reģioni, (iepirktās speciālistu komandas)	Projekta finansējums
5.2.	Institūcijās esošo bērnu individuālo vajadzību novērtēšana un atbalsta plānu izstrāde				

⁵¹ Klienti tiek atlasīti ar 1,5% rezervi

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
5.3.	Ģimenēs dzīvojošu bērnu ar funkcionāliem traucējumiem individuālo vajadzību novērtēšana un atbalsta plānu izstrāde				
6.	Apkopojums, cik un kādi sabiedrībā balstītie sociālie pakalpojumi/pasākumi ir nepieciešami noteiktās teritorijās sadalījumā pa mērķa grupām				-
6.1.	<p>Pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aprūpe mājās (mobilās brigādes, drošības poga u.c.) • dienas aprūpes centri • specializētās darbnīcas • grupu dzīvokļi • īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumi • speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts • atbalsta grupas un grupu nodarbības • citi (norādīt kādi) 	Kopsavilkums par klientiem nepieciešamo sociālo pakalpojumu veidiem un to vēlamo izvietojumu, ņemot vērā individuālos atbalsta plānus	2016. III cet.	Plānošanas reģioni (iepirktās speciālistu komandas), ņemot vērā perspektīvo pakalpojumu „grozu” atbilstoši apdzīvojum a līmenim	Projekta finansējums
6.2.	<p>Institūcijās esošiem bērniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “jauniešu mājas” • ģimeniskai videi pietuvināti pakalpojumi • krīzes centri • dienas centri • psihologa konsultācijas • audžuģimenes, aizbildņi • Citi (norādīt kādi) 				
6.3.	<p>Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dienas centri • “atelpas brīža” pakalpojumi • sociālās aprūpes pakalpojumi bērniem līdz 4 gadu vecumam (ieskaitot) • asistenta pakalpojumi no 5 līdz 18 gadu vecumam mājās • sociālās rehabilitācijas pakalpojumi 				

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	<ul style="list-style-type: none"> • ārstnieciskās rehabilitācijas pakalpojumi • citi (norādīt kādi) 				
7.	Apkopojums, cik un kādi vispārējie pakalpojumi ir nepieciešamie noteiktās teritorijās sadalījumā pa mērķa grupām				-
7.1.	<p>Pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veselības aprūpe • izglītība • transports • nodarbinātība • mājoklis, t.sk. mājokļa pielāgojumi • citi (norādīt kādi) 	Kopsavilkums par klientiem nepieciešamo vispārējo pakalpojumu veidiem un to vēlamā izvietojumu, ņemot vērā individuālos atbalsta plānus	2016. III cet.	Plānošanas reģioni, (iepirktās speciālistu komandas), ņemot vērā perspektīvo pakalpojumu u „grozu” atbilstoši apdzīvojum a līmenim	Projekta finansējums
7.2.	<p>Institūcijās esošiem bērniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izglītība • veselības aprūpe • transports • nodarbinātība • mājoklis, t.sk. mājokļa pielāgojumi • citi (norādīt kādi) 				
7.3.	<p>Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veselības aprūpe • izglītība • transports • nodarbinātība • mājoklis, t.sk. mājokļa pielāgojumi • citi (norādīt kādi) 				

6.4. Plānošanas reģionu/ pašvaldību situācijas analīze un nepieciešamo pakalpojumu plānošana

Rezultāts:

- identificēts nepieciešamais sabiedrība balstīto sociālo pakalpojumu klāsts un vispārējo pakalpojumu kopums plānošanas reģionu un pašvaldību griezumā

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.	Sabiedrībā balstītu pakalpojumu plānošanas nosacījumu ietvara				EUR 7500

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	noteikšana				
1.1.	Seminārs pašvaldību attīstības nodaļu speciālistiem un sociālo dienestu darbiniekiem par sabiedrībā balstītu pakalpojumu plānošanu	Vienota izpratne par sabiedrībā balstītu pakalpojumu plānošanu	2015. IV cet.	Plānošanas reģioni, LM, NVO	Projekta finansējums
1.2.	Vienas vienības izmaksu metodikas apstiprināšana sabiedrībā balstītu pakalpojumu finansēšanai personām ar garīga rakstura traucējumiem	Noteikts pakalpojumu finansēšanas mehānisms	2016. I cet.	LM	Pamatdarbības ietvaros
2.	Situācijas analīze sociālo pakalpojumu sniegšanas un infrastruktūras jomā (informācijas par katru pašvaldību apkopojums)				-
2.1.	Informācijas apkopojums par katrā pašvaldībā esošām institūcijām bērniem, pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem:	Apkopota informācija	2015. IV cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldībām, bērnu aprūpes iestādes un VSAC	Projekta finansējums
2.1.1.	Institūcijas pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem (institūciju skaits, klientu skaits, darbinieku [administratīvais un aprūpes personāls] skaits, infrastruktūras novērtējums, slēgšanas/ pārprofilēšanas iespējas, potenciālo klientu skaits rindā)	Identificēts institūciju skaits, institūcijās darbinieku un klientu skaits			Projekta finansējums
2.1.2.	Institūcijas bērniem (institūciju skaits, bērnu skaits, darbinieku [administratīvais un aprūpes personāls] skaits, infrastruktūras novērtējums reorganizācijas iespējas)	Identificēts bērnu institūciju skaits, darbinieku un bērnu skaits			Projekta finansējums
2.2.	Informācijas apkopojums par klientiem (atbilstoši katrai mērķa grupai) katrā pašvaldībā	Apkopota informācija	2016. II cet.	Plānošanas reģioni	Projekta finansējums
2.2.1	Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem (klientu, dzīvojošu valsts institūcijās, pašvaldībā un pašvaldības institūcijās, skaits; valsts institūcijās dzīvojošu klientu sadalījums pa aprūpes līmeņiem; patstāvīgai dzīvei gatavoto klientu skaits, t.sk. pa aprūpes līmeņiem; klientu, kuri atrodas institūcijās un dzīvo sabiedrībā, identificētas vajadzības; potenciālo klientu skaits rindā uz	Identificēts no VSAC izejošo personu skaits, apkopotas klientu vajadzības pašvaldību griezumā atbilstoši aprūpes līmenim (pēc iepriekš izveidotiem individuāliem	2016. II cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldībām un pašvaldību sociāliem dienestiem un VSAC, pamatojoties uz klientu novērtēšanas	

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	pakalpojumu institūcijā)	atbalsta plāniem)		rezultātiem	
2.2.2	Bērni institūcijās (bērnu skaits, grupējums pēc vecuma, bērnu identificētās vajadzības, ievietošanas iespējas ģimeniskā vidē, nepieciešamo pakalpojumu noteikšana)	Apkopotas institūcijās esošo bērnu vajadzības pašvaldību griezumā atbilstoši vecuma grupām (pēc iepriekš izveidotiem individuāliem atbalsta plāniem)	2016. II cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar bērnu aprūpes iestādēm	
2.2.3	Bērni ar funkcionāliem traucējumiem (bērnu skaits, invaliditātes smaguma pakāpe (atzinums par īpašas kopšanas esamību), grupējums pēc vecuma, bērnu identificētās vajadzības pēc sociālajiem pakalpojumiem)	Apkopotās bērnu ar funkcionāliem traucējumiem vajadzības pašvaldību griezumā atbilstoši vecuma grupām un diagnozēm (pēc iepriekš izveidotiem individuāliem atbalsta plāniem)	2016. II cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldību sociālajiem dienestiem	
2.3.	Informācijas apkopojums par katrā pašvaldībā esošiem sabiedrībā balstītiem sociāliem pakalpojumiem	Apkopota informācija	2016. II cet.	Plānošanas reģioni	Projekta finansējums
2.3.1.	Personām ar garīga rakstura traucējumiem (dienas aprūpes centrs, aprūpe mājās, grupu dzīvoklis, individuālas konsultācijas, specializētās darbnīcas, asistenta pakalpojums, atbalsta grupas un grupu nodarbības, sociālais mentors u.c.)	Detalizēta informācija par pieejamiem pakalpojumiem (skaits, pakalpojuma veids, vietu skaits)	2016. II cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldību sociāliem dienestiem un NVO	
2.3.2.	Potenciālo iespēju identificēšana bērnu aprūpei ģimeniskā vai tai pietuvinātā vidē	Detalizēta informācija par bērniem pieejamo aprūpi ģimeniskā vai tai pietuvinātā vidē (skaits, aprūpes veids, vietu skaits)	2016. II cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldību sociāliem dienestiem, bāriņtiesām	
2.3.3.	Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās	Detalizēta informācija par pieejamiem pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem:	2016. II cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldību sociāliem	

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
		rehabilitācijas pakalpojumi, „atelpas brīža” pakalpojums, aprūpes un asistenta pakalpojumi u.c. (skaits, pakalpojuma veids, vietu skaits)		dienestiem	
2.4.	Pašvaldībā esošo pakalpojumu un infrastruktūras to nodrošināšanai novērtējums:	Detalizēta informācija par katrā pašvaldībā pieejamiem pakalpojumiem un infrastruktūru to nodrošināšanai	2016. I cet.	Plānošanas reģioni	Projekta finansējums
2.4.1.	Veselības aprūpes pakalpojumu esošā pieejamība: <ul style="list-style-type: none"> • pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem • Bērniem institūcijās • Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem 	Veidi, izvietojums, iesaistītie speciālisti, objektu vides pieejamība, informācijas pieejamība		Plānošanas reģioni sadarbībā ar VM un pašvaldībām	
2.4.2.	Izglītības pakalpojumu esošā pieejamība: <ul style="list-style-type: none"> • pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem • Bērniem institūcijās • Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem 	Veidi (augstākās un profesionālās izglītības iestādes, specializētās izglītības iestādes, vispārējās izglītības iestādes, studiju atbalsta centri u.c.), iesaistītie speciālisti, izvietojums, vides pieejamība		Plānošanas reģioni sadarbībā ar IZM un pašvaldībām	
2.4.3.	Nodarbinātības esošās iespējas pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem	Veidi (esošās brīvās darbavietas, sociālie uzņēmumi, specializētās darbnīcas u.c.) izvietojums, profesionālais profils/nozare, vides pieejamība u.c.		Plānošanas reģioni sadarbībā ar LM, NVA, pašvaldību sociāliem dienestiem	
2.4.4.	Mājokļa pieejamība/pielāgošana:	Veidi (noma,		Plānošanas	

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	<ul style="list-style-type: none"> personām ar garīga rakstura traucējumiem bērniem institūcijās sasniegušiem darbības vecumu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (mājokļa pielāgošana) 	īpašums, privāti vai koplietošanā, sociālās mājas u.c.), izvietojums, atbalsts, vides pieejamība, labiekārtošana u.c.		reģioni sadarbībā ar pašvaldībām	
2.4.5.	Transporta pakalpojumu esošā pieejamība	Veidi, izvietojums, iesaistīti speciālisti, vides pieejamība u.c.		Plānošanas reģioni sadarbībā ar SM un pašvaldībām	
2.4.6.	Kultūras un atpūtas objektu pieejamība	Veidi, izvietojums, iesaistīti speciālisti, vides pieejamība, u.c.		Plānošanas reģioni sadarbībā ar KM, NVO un pašvaldībām	
2.4.7.	Citi	Pašvaldību griezumā esošais nodrošinājums		Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldībām, pakalpojumu sniedzējiem	
2.5.	Pašvaldībā esošo speciālistu pieejamības (sniedzot sociālos pakalpojumus un citus pakalpojumus) izvērtējums (sociālie darbinieki, sociālie rehabilitētāji, sociālie aprūpētāji, aprūpētāji, speciālie pedagogi, ārsti [t.sk. psihiatri, psihiatrijas māsas], karjeras konsultanti u.c.)	Pašvaldību griezumā esošais nodrošinājums ar speciālistiem (darbiniekiem), sniedzot vispārējos pakalpojumus, sociālos pakalpojumus institūcijās un sabiedrībā balstītus pakalpojumus	2016. I cet.	Plānošanas reģioni	Projekta finansējums
3.	Informācijas analīze reģiona griezumā				-
3.1.	Iegūtās informācijas apkopošana plānošanas reģionu griezumā: <ul style="list-style-type: none"> institūciju skaits (bērniem un pieaugušiem ar garīga rakstura traucējumiem) slēgšanai plānoto institūciju skaits pārkvalifikācijai plānotais institūciju darbinieku skaits 	Informācijas kopsavilkums katrā reģionā par esošām institūcijām, klientiem, sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem, citiem infrastruktūras	2016. II cet.	Plānošanas reģioni	Projekta finansējums

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	<ul style="list-style-type: none"> klientu skaits, kuri uzsāks neatkarīgo dzīvi institūcijās esošo bērnu skaits, kam jānodrošina aprūpe ģimeniskajā vidē nepieciešamo ģimeniskai videi pietuvināto pakalpojumu skaits institūcijās esošiem bērniem sabiedrībā balstīto esošo pakalpojumu pieejamība reģionā (ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kas dzīvo ģimenēs, un pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem) dzīvesvietā esošo pakalpojumu, t.sk. infrastruktūras pieejamība reģionā pašreizējais nodrošinājums ar speciālistiem (soc. un citu pakalpojumu sniegšanai) 	pakalpojumiem, darbiniekiem			
4.	Nepieciešamo darbību un pakalpojumu plānošana DI īstenošanai katra reģiona pašvaldībās				-
4.1.	<p>Slēdzamo VSAC filiāļu identificēšana, izmantojot šādus kritērijus:</p> <ul style="list-style-type: none"> klientu skaits, kas projekta rezultātā plāno atstāt VSAC klientu ar 1.un 2.aprūpes līmeni īpatsvars īpašumtiesības veiktie ieguldījumi tehniskais stāvoklis un pakalpojuma kvalitāte, t.sk. m² uz klientu, ēkas augstums, personāls u.c. uzturēšanas izmaksas 	Katrā plānošanas reģionā noteikta 1 VSAC filiāle, kura tiks slēgta un kurai izstrādās reorganizācijas plānu	2016. I cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar LM, VSAC un pašvaldībām	Projekta finansējums
4.2.	<p>Institūciju personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem reorganizācijas plānošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> institūciju slēgšana/reorganizācija darbinieku pārkvalifikācija un nodarbināšana 	Izstrādāts detalizēts katras institūcijas reorganizācijas plāns	2016. II-III cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar LM, VSAC un pašvaldībām	Projekta finansējums

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	<ul style="list-style-type: none"> atbalsts klientiem 				
4.3.	Personu ar garīga rakstura traucējumiem sagatavošanai nepieciešamo speciālistu (kvalifikācijas) skaita noteikšana un apmācība	Identificēts nepieciešamais speciālistu skaits, speciālistiem nepieciešamais apmācības veids un ilgums	2016. II-III cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā ar NVO	Projekta finansējums
4.4.	Institūcijās esošiem bērniem ģimeniskā vidē nepieciešamās aprūpes iespēju noteikšana/izvērtēšana	Identificēts nepieciešamais audžuģimeņu, aizbildņu un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu skaits ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem, kā arī potenciālo adoptētāju skaits	2016. II-III cet.	Plānošanas reģioni sadarbībā NVO	Projekta finansējums
4.5.	Sabiedrībā balstīto pakalpojumu attīstības plānošana:	Pakalpojumu klāsta identificēšana DI mērķa grupām	2016. III cet.	Plānošanas reģioni sadarbība ar pašvaldībām, pašvaldību sociāliem dienestiem un NVO	Projekta finansējums
4.5.1.	Personām ar garīga rakstura traucējumiem (atbilstoši individuāliem atbalsta plāniem un esošas situācijas izvērtējumam sabiedrībā balstīto pakalpojumu veidu un skaitu identificēšana): <ul style="list-style-type: none"> Pakalpojuma veids Vietu skaits Pakalpojuma izvietojums Transporta pakalpojumu nodrošināšana sociālā pakalpojuma piekļuvei 	Sabiedrībā balstīto pakalpojumu klāsta identificēšana pilngadīgām personām plānošanas reģionā			
4.5.2.	Institūcijās esošiem bērniem nepieciešamās infrastruktūras attīstība (atbilstoši individuāliem atbalsta plāniem un esošas situācijas izvērtējumam sabiedrībā balstīto pakalpojumu veidu un skaitu identificēšana): <ul style="list-style-type: none"> Pakalpojuma veids Vietu skaits Pakalpojuma izvietojums Transporta pakalpojumu nodrošināšana piekļuvei 	Infrastruktūras objektu klāsta identificēšana institūcijās esošiem bērniem plānošanas reģionā			

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	sociālajam pakalpojumam				
4.5.3.	<p>Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (atbilstoši novērtējuma rezultātiem un esošas situācijas izvērtējumam sabiedrībā balstīto pakalpojumu veidu un skaitu identificēšana):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pakalpojuma veids • Vietu skaits • Pakalpojuma izvietojums • Transporta pakalpojumu nodrošināšana piekļuvei sociālajam pakalpojumam 	Sabiedrībā balstīto pakalpojumu klāsta identificēšana bērniem ar funkcionāliem traucējumiem plānošanas reģionā			
4.6.	<p>Vispārējo pakalpojumu attīstības plānošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veselības aprūpes pakalpojumu klāsts un speciālistu skaits • Izglītības pakalpojumu klāsts un speciālistu skaits • Nodarbinātības pakalpojumu klāsts un speciālistu skaits • Mājokļa pieejamības attīstība • Kultūras un atpūtas pakalpojumu klāsts un speciālistu skaits • Transporta pakalpojuma nodrošināšanas attīstība • Citi 	Infrastruktūras identificēšana plānošanas reģionā atbilstoši visu mērķa grupu vajadzībām	2016. III cet.	Plānošanas reģions	Projekta finansējums
4.7.	Reģioniem nepieciešamo cilvēkresursu identificēšana	Atbilstoši reģionā iepilānotiem sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem un infrastruktūras uzlabojumiem nepieciešamo cilvēkresursu identificēšana		Plānošanas reģioni	Projekta finansējums
4.8.	Reģionu DI plānu finansiālās sabalansētības nodrošināšana	Plānojamo pasākumu finansiālais novērtējums	2016. IV cet.	Plānošanas reģioni	Projekta finansējums
5.	Reģionu DI plānu saskaņošana un apstiprināšana				-
5.1.	Reģionu DI plānu apstiprināšana Plānošanas Reģionu Attīstības	Apstiprināts plāns	2016.	Plānošanas reģionu Attīstības	

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	padomēs		IV cet.	padomes	
5.2.	Visu reģionu DI plānu apstiprināšana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē			Sociālo pakalpojumu attīstības padome	

6.5. Personāla apmācība, klientu sagatavošana pārejas procesam un sociālo pakalpojumu nodrošināšana dzīvesvietā/ pašvaldībās

Rezultāts:

- ieviesti reģionu deinstitucionalizācijas plāni
- apmācīts personāls
- sagatavoti klienti pārejas procesam no valsts ilgstošas aprūpes institūcijas uz sabiedrībā balstītu pakalpojumu saņemšanu
- klientiem nodrošināts atbalsts dzīvesvietā
- veikts klientu vai viņu likumisko pārstāvju apmierinātības novērtējums par saņemtajiem pakalpojumiem

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.	Sociālo pakalpojumu sniedzēju personāla (VSAC, sociālo dienestu, sociālo mentoru u.c.) apmācība				EUR 135100
1.1.	Tehniskās specifikācijas par apmācību programmu izstrādi un īstenošanu izstrāde un saskaņošana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē. Apmācību programmu tēmas nosaka plānošanas reģions, t.sk. iekļaujot apmācību: <ul style="list-style-type: none"> • atbalsta plānu personām ar garīga rakstura traucējumiem, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem izstrāde • sadzīves prasmju apgūšana personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras atstās valsts ilgstošas sociālās aprūpes institūcijas, lai dzīvotu 	Sociālo pakalpojumu attīstības padomē saskaņota tehniskā specifikācija	2015. IV cet.	Plānošanas reģioni	Projekta vadības izmaksu ietvaros

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	<p>pašvaldībā</p> <ul style="list-style-type: none"> • sadzīves prasmju apgūšana ārpusģimenes aprūpē esošajiem jauniešiem, kuri uzturas "jauniešu mājā" • darbs ar ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem, kuri uzturas ģimeniskā vidē pietuvinātā pakalpojumā • darbs ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, personām ar garīga rakstura traucējumiem un to ģimenēm • sociālo mentoru sagatavošana darbam ar personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras saņem VSAC pakalpojumus un kuras pāriet uz dzīvi sabiedrībā • sabiedrībā balstīto pakalpojumu sniegšana • dzīves kvalitātes novērtēšanas process 				
1.2.	Iepirkuma procedūras organizēšana, pretendentu izvērtēšana un līgumu noslēgšana	Iepirkts pakalpojuma sniedzējs	2016. I cet.	Plānošanas reģioni, pakalpojuma sniedzēji	Projekta vadības izmaksu ietvaros
1.3.	VSAC speciālistu apmācības klientu sagatavošanai pārejas procesam organizēšana un nodrošināšana	Apmācīti speciālisti	2016. II cet. – 2018. IV cet.	Ārpakalpojuma sniedzējs, VSAC, plānošanas reģioni	Projekta finansējums
1.4.	Slēdzamo VSAC filiāļu speciālistu apmācības sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanai (pārqualifikācija) organizēšana un nodrošināšana		2017. I cet. – 2018. IV cet.	Ārpakalpojuma sniedzējs, VSAC, plānošanas reģioni	Projekta finansējums

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.5.	Pašvaldību sociālo dienestu speciālistu apmācību organizēšana un nodrošināšana		2016. II cet. – 2022. IV cet.	Ārpakalpojuma sniedzējs, pašvaldības	9.2.1.1. pasākuma ietvaros
1.6.	Sociālo mentoru ⁵² apmācība darbam ar personām ar garīga rakstura traucējumiem		2016. III cet. – 2020. III cet.	Plānošanas reģioni	Projekta finansējums
1.7.	Sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu sniedzēju personāla apmācību organizēšana un nodrošināšana		2016. III cet. – 2022. IV cet.	Ārpakalpojuma sniedzējs, sociālo pakalpojumu sniedzēji, pašvaldības, plānošanas reģioni	Projekta finansējums
2.	Klientu sagatavošana pārejas procesam un atbalsts dzīvesvietā				EUR 2940000
2.1.	Sociālo mentoru atlase atbalsta nodrošināšanai pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kas atstāj VSAC	Sagatavoti klienti pārejas procesam un tiem nodrošināts atbalsts dzīvesvietā	2016. III cet.	Pašvaldības	Pamatdarbības ietvaros
2.2.	Speciālistu iepirkšana ⁵³ institūcijās esošo personu ar garīga rakstura traucējumiem sagatavošanai pārejai uz dzīvi sabiedrībā (sociālais darbinieks, sociālais rehabilitētājs, sociālais aprūpētājs, ergoterapeits, logopēds, psihologs un mākslas terapeits)		2016. I cet.	Plānošanas reģioni	Projekta finansējums
2.3.	Pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem, kas atstāj VSAC, individuālajam atbalsta plānam atbilstošu sagatavošanas pasākumu nodrošināšana, palīdzot uzlabot pašaprūpes, neatkarības un patstāvīgas		2016. II cet. – 2020. IV cet.	VSAC, pašvaldības sociālais dienests, sociālais mentors	Projekta finansējums

⁵² Sociālais mentors ir pašvaldības nodarbināta persona, kura ir apmācīta darbam ar personām ar garīga rakstura traucējumiem un kurai ir labas komunikācijas prasmes

⁵³ Iepirktie speciālisti nodrošinās to klientu sagatavošanu, kas saņem ilgstošas aprūpes pakalpojumu institūcijās, kas nav VSAC filiāles, kā arī sadarbosies ar VSAC speciālistiem, kas nodrošinās klientu sagatavošanu VSAC filiālēs

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	<p>dzīves prasmes, tai skaitā praktizējot to pielietošanu faktiskajā sabiedrības vidē un veidojot izpratni par dzīvi sabiedrībā.</p> <p>Sagatavošana pārejai uz dzīvi sabiedrībā veicama viena gada laikā no individuālā atbalsta plāna īstenošanas uzsākšanas.</p> <p>To veic sociālais darbinieks, sociālais rehabilitētājs, sociālais aprūpētājs, ergoterapeits, logopēds, psihologs un mākslas terapeits, kuram ir darba pieredze saskarsmē ar personām ar invaliditāti sadarbībā ar personas ģimeni un sociālo mentoru</p>				
2.4.	Pašvaldības sociālā dienesta informēšana par plānoto konkrētā klienta pāriešanu no VSAC uz dzīvi sabiedrībā		2016. II cet. – 2020. IV cet.	VSAC	Projekta finansējums
2.5.	Sociālā mentora atbalsta nodrošināšana pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kas atstāj VSAC, lai veidotu izpratni par dzīvi sabiedrībā, sniegtu atbalstu, palīdzētu reālā sabiedrības vidē apgūt ikdienai nepieciešamās prasmes, rosinātu klientu attīstīt viņam esošās iemaņas un apgūt jaunas prasmes.		2016. III cet. – 2020. IV cet.	Pašvaldības sociālais dienests, VSAC	Projekta finansējums
3.	Sociālo pakalpojumu nodrošināšana pašvaldībās				EUR 35136671
3.1.	Līgumu slēgšana ar sociālo pakalpojumu sniedzējiem par sabiedrībā balstītu pakalpojumu nodrošināšanu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un personām ar garīga rakstura	Noslēgti līgumi ar pakalpojumu sniedzējiem par pakalpojuma nodrošināšanu bērniem ar	2015. IV cet. ⁵⁴ –	Pašvaldības, sociālo pakalpojumu sniedzēji	Pašvaldību pamatdarbības ietvaros

⁵⁴ Ar 2015.gada IV cet. slēdz līgumus ar „atelpas brīža” pakalpojuma un sociālās aprūpes pakalpojuma sniedzējiem, ar pārējiem no 2016.gada IV cet.

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	traucējumiem	funkcionāliem traucējumiem un personām ar garīga rakstura traucējumiem	2022. IV cet.		
3.2.	Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana personām ar garīga rakstura traucējumiem:	Nodrošināti sabiedrībā balstīti pakalpojumi personām ar garīga rakstura traucējumiem	2017. I cet. – 2022.	Sociālo pakalpojumu sniedzēji, pašvaldības, plānošanas reģioni	Projekta finansējums
3.2.1	Klientiem tiek nodrošināta aprūpe mājās, dienas aprūpes centrs, specializētās darbnīcas, grupu dzīvoklis, īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojums, speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts, atbalsta grupas un grupu nodarbības atbilstoši individuālajos atbalsta plānos noteiktajam. Katram klientam divus gadus no projekta tiek finansēta pakalpojumu sniegšana. Pēc tam pakalpojumu sniegšanu personām, kas atstāja VSAC, turpina finansēt no valsts budžeta, personām, kurām novērsts risks nonākt institūcijā – no pašvaldības budžeta	atbilstoši individuālajos atbalsta plānos noteiktajam	2022. IV cet.		
3.2.2	Klientu atkārtota izvērtēšana un atbalsta plānu aktualizēšana atbilstoši normatīvajos aktos par prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem noteiktajam (reizi 6/12 mēnešos vai pēc vajadzības)		2017. II cet. - 2022. IV cet.	Sociālo pakalpojumu sniedzēji	Pašvaldību, sociālo pakalpojumu sniedzēju pamatdarbības ietvaros
3.2.3	Klientu apmierinātības novērtējuma par saņemtajiem sabiedrībā balstītajiem pakalpojumiem veikšana		2018. II cet. – 2022. IV cet.	Sociālo pakalpojumu sniedzēji	Projekta finansējuma, sociālo pakalpojumu sniedzēju pamatdarbības ietvaros
3.3.	Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana bērniem ar funkcionāliem traucējumiem:	Nodrošināti sabiedrībā balstīti	2016. I cet.	Sociālo pakalpojumu sniedzēji,	Projekta finansējums

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
		pakalpojumi bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (atbilstoši individuālajos atbalsta plānos noteiktajam attiecībā uz sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu)	– 2022. IV cet.	pašvaldības, plānošanas reģioni	
3.3.1	Aprūpes pakalpojumu sniegšana bērniem vecumā līdz 5 gadiem (neieskaitot). Pakalpojumu var saņemt, ja ir izsniegts VDEĀVK atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību un vecāki pakalpojuma saņemšanas laikā strādā, mācās, saņem sociālos pakalpojumus vai piedalās NVA organizētajos aktīvās nodarbinātības pasākumos (līdz 50h nedēļā)		2016. I cet. – 2022. IV cet.		
3.3.2	„Atelpas brīža” pakalpojuma sniegšana. Pakalpojumu var saņemt, ja ir izsniegts VDEĀVK atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību (līdz 30 dienām viena kalendārā gada laikā)		2016. I cet. – 2022. IV cet.		
3.3.3	Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšana atbilstoši individuālajos atbalsta plānos noteiktajam		2017. I cet. – 2022. IV cet.		
3.3.4	Klientu atkārtota izvērtēšana un atbalsta plānu aktualizēšana atbilstoši normatīvajos aktos par prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem noteiktajam (reizi 6/12 mēnešos vai pēc vajadzības)		2017. II cet. – 2022. IV cet.	Sociālo pakalpojumu sniedzēji	Pašvaldību, sociālo pakalpojumu sniedzēju pamatdarbības ietvaros
3.3.5	Klientu un likumisko pārstāvju apmierinātības novērtējuma par sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem un atbalsta		2017. II cet. –	Sociālo pakalpojumu sniedzēji	Projekta finansējuma, sociālo pakalpojumu sniedzēju

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	pasākumiem veikšana		2022. IV cet.		pamatdarbības ietvaros
3.4.	Ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu nodrošināšana ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem:	Nodrošināti ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu sniegšana	2016. II cet. – 2022. IV cet.	Pašvaldības	Pašvaldības pamatdarbības ietvaros
3.4.1	Ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu sniegšana ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem		2018. I cet. – 2022. IV cet.	Pašvaldības, sociālo pakalpojumu sniedzēji	Pašvaldības pamatdarbības ietvaros
3.4.2	Klientu atkārtota izvērtēšana un atbalsta plānu aktualizēšana atbilstoši normatīvajos aktos par prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem noteiktajam (reizi 6/12 mēnešos vai pēc vajadzības)		2017. II cet. – 2022. IV cet.	Sociālo pakalpojumu sniedzēji	Pašvaldību pamatdarbības ietvaros
3.4.3	Klientu un likumisko pārstāvju apmierinātības novērtējuma par saņemtajiem pakalpojumiem veikšana		2018. II cet. – 2022. IV cet.	Sociālo pakalpojumu sniedzēji	Projekta finansējuma, sociālo pakalpojumu sniedzēju pamatdarbības ietvaros

6.6. Pašvaldību pakalpojumu infrastruktūras attīstība atbilstoši reģionu deinstitucionalizācijas plāniem

Rezultāts:

- izveidota projekta mērķa grupas individuālajām vajadzībām atbilstošu sociālo pakalpojumu infrastruktūra
- ieguldījumi sociālo pakalpojumu infrastruktūrā ir pakārtoti ESF atbalstam un nodrošina reģionu DI plānu ieviešanu

	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
--	----------	-----------	---------	-------------	-------------

	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.	Normatīvā ietvara izstrāde ERAF projektu īstenošanai				-
1.1.	Projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju un sākotnējā novērtējuma izstrāde un saskaņošana Uzraudzības Komitejā	Iespējams uzsākt ERAF projektu atlasī	2016. II-III cet.	LM	Pamatdarbības ietvaros
1.2.	MK noteikumu izstrāde un apstiprināšana par SAM 9.3.1. ieviešanu				
2.	ERAF projektu iesniegumu atlase				-
2.1	Uzaicinājumu nosūtīšana pašvaldībām projektu iesniegumu sagatavošanai	Iespējams uzsākt ERAF projektu īstenošanu	2016. IV cet.	CFLA	Pamatdarbības ietvaros
2.2	Projektu iesniegumu vērtēšana		2017. I cet.		
2.3.	Līgumu noslēgšana par projektu īstenošanu		2017. II cet.		
3.	ERAF projektu īstenošana				EUR 44 441 977
3.1	Tehnisko projektu izstrāde (ja attiecināms)	Izveidota reģionu DI plānu īstenošanai nepieciešamā sociālo pakalpojumu infrastruktūra	2017. III cet.	Pašvaldības	ERAF, pašvaldību līdzfinansējums
3.2.	Būvniecības vai telpu pārbūves un atjaunošanas darbu veikšana, telpu aprīkošana (ja attiecināms)		- 2019. IV cet.		
4.	ERAF atbalstītās infrastruktūras pakalpojumu kvalitātes un atbilstības klientu vajadzībām kontrole				-
4.1.	ERAF atbalstītās infrastruktūras atbilstības nodrošināšana reģionu DI plāniem	ERAF atbalstītā infrastruktūra atbilst reģionu DI plāniem un klientu individuālajām vajadzībām	2016. III cet. – 2019. IV cet.	Plānošanas reģioni	Projekta vadības izmaksu ietvaros
4.2.	ERAF projektu plānoto aktivitāšu un rezultātu uzraudzība Sociālo pakalpojumu attīstības padomē		2016. III cet. – 2019. IV cet.		

Infrastrukturā izveidei indikatīvi tiek plānotas šādas vidējās izmaksas 1 klientam sadalījumā pa mērķa grupām:

- EUR 14 000 1 personai ar garīga rakstura traucējumiem, kuras pamet VSAC (kopā 700 personas);
- EUR 12 000⁵⁵ 1 personai ar garīga rakstura traucējumiem, kas nenonāks VSAC (kopā 1 400 personas);
- EUR 21 300 uz 1 bērnu, izveidojot ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu (kopā 38 ģimeniskai videi pietuvināta pakalpojuma sniedzēju grupas ar 304 vietām);
- EUR 10 000 uz 1 bērnu, veidojot „jauniešu māju” (kopā 35 jauniešu mājas ar 350 vietām);
- EUR 1 603 uz 1 bērnu ar funkcionāliem traucējumiem, kuram nepieciešama īpaša kopšana, sociālās rehabilitācijas infrastruktūrai (kopā 2 041 klienti).

6.7. Monitorings un novērtēšana

Rezultāts:

- identificēti DI procesa īstenošanas un mērķu sasniegšanas rādītāji, DI uzraudzības un atskaišu veidošanas procedūra

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.	Informācijas sistēmas izveide DI procesa uzraudzībai				EUR 2000000
1.1.	IT koncepcijas izstrāde DI monitoringa sistēmas izveidei	IT koncepcija, kas nodrošinās DI procesa monitoringa veikšanas tehniskās iespējas	2015. III cet.	LM	Pamatdarbības ietvaros
1.2.	IT projekta pieteikuma sagatavošana un iesniegšana VARAM	Akceptēts ES struktūrfondu projekts IT DI monitoringa sistēmas izveidei	2016. II cet.	LM	Pamatdarbības ietvaros
1.3.	ES struktūrfondu IT projekta DI monitoringa sistēmas izveidei uzsākšana. Iepirkuma sagatavošana projekta īstenošanai/IT speciālistu komandas atlasei	Iepirkuma rezultātā atlasīta ekspertu komanda	2017. I cet.	LM	SAM 221 projekta ietvaros
1.4.	ES struktūrfondu projekta īstenošana IT DI monitoringa sistēmas izveidei	Izveidota IT DI monitoringa sistēma	2018. II cet.	LM sadarbībā ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām	SAM 221 projekta ietvaros

⁵⁵ Finansējums ir nedaudz mazāks, jo daļa klientu turpinās izmantot esošo dzīvesvietu, bet no VSAC izejošajiem lielākoties papildus pakalpojumiem būs vajadzīgs arī mājoklis

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.5.	DI monitoringam nepieciešamās rādītāju sistēmas (kopas) izstrādāšana (balstoties uz 3.pielikuma rādītājiem)	Sagatavota un savstarpēji saskaņota rādītāju sistēma DI monitoringam	2015. IV cet.	LM sadarbībā ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām	SAM 221 projekta ietvaros
1.6.	Sabiedrībā balstīto pakalpojumu uzskaites sistēmas izveide pašvaldībās, lai identificētu deinstitutionalizācijas mērķa grupām sniegtos sociālos pakalpojumus	Izveidota vienota (manuāla vai datorizēta) pakalpojumu nodrošināšanas un uzskaites sistēma, kas izmantojama katrā pašvaldības sociālajā dienestā	2015. IV cet.	LM, pašvaldību sociālie dienesti	SAM 221 projekta ietvaros
1.7.	Valsts statistikas pārskatu par sociāliem pakalpojumiem un sociālo palīdzību novada/ republikas pilsētas pašvaldībā papildināšana ar jaunām sadaļām, kas raksturo sabiedrībā balstīto pakalpojumu sniegšanu	Papildinātās pārskatu un līgumu formas	2016. II cet.	LM, sociālo pakalpojumu sniedzēji, sociālie dienesti, pašvaldības	LM pamatdarbības ietvaros
1.8.	Valsts statistikas pārskatu par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu papildināšana ar jaunām sadaļām, kas raksturo klientu sagatavošanu pārejai uz dzīvi sabiedrībā				
1.9.	Pašvaldībās izveidotās sabiedrībā balstīto pakalpojumu uzskaites sistēmas iekļaušana SOPA, LIETIS un GVIS sistēmā	Sabiedrībā balstīto pakalpojumu uzskaites sistēma integrēta ar SOPA, LIETIS un GVIS sistēmu	2016. IV cet.	Pašvaldību sociālie dienesti ,LM	SAM 221 projekta ietvaros
1.10.	LM informācijas sistēmu SPOLIS/LABIS saslēgšana/savienošana ar pašvaldību sociālo dienestu informācijas sistēmām SOPA, LIETIS un GVIS	Vienotā DI monitoringa sistēma	2017. II cet.	LM, pašvaldību sociālie dienesti	SAM 221 projekta ietvaros
1.11.	Savienoto sistēmu aprobācija un testēšana	Aprobēta DI monitoringa sistēma	2017. IV cet.	LM, pašvaldību sociālie dienesti	SAM 221 projekta ietvaros

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
1.12.	DI monitoringa sistēmas nodošana ekspluatācijā	Gatava DI monitoringa sistēma	2018. II cet.	LM, pašvaldību sociālie dienesti	SAM 221 projekta ietvaros
2.	Klientu dzīves kvalitātes pārmaiņu novērtēšana				-
2.1.	Vienotās sistēmas izstrāde klientu dzīves kvalitātes novērtēšanai	Izstrādāts personu dzīves kvalitātes novērtēšanas mehānisms, tai skaitā noteikti kritēriji	2016.I cet. – 2016. II cet.	Darba grupa LM vadībā, apvienojot pašvaldību sociālo dienestu un NVO pārstāvjus, pētniekus un sociālā darba speciālistus	LM pamatdarbības ietvaros
2.2.	Dzīves kvalitātes novērtēšanas process: <ul style="list-style-type: none"> • personām ar garīga rakstura traucējumiem • bērniem ar funkcionāliem traucējumiem • ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem 	Veikta DI mērķa grupas dzīves kvalitātes novērtēšana	2017. I cet. – 2022. IV cet.	Pašvaldību sociālie dienesti, sociālo pakalpojumu sniedzēji	Projekta finansējuma ietvaros
2.3.	Tiesiskās normatīvas bāzes sagatavošana personas dzīves kvalitātes pārmaiņu novērtēšanai	Grozījumi MK noteikumos nr. 288, nr.291, nr.805, u.c., t.sk. grupēšanas noteikumi	2016. III cet.	LM	Pamatdarbības ietvaros
3.	DI rezultātu apkopošana, analīze un monitorings				-
3.1.	Pašvaldību DI plāna īstenošanas pārskata sagatavošana, apkopojot un iekļaujot 3.pielikuma rādītājus pašvaldību griezumā	DI plāna īstenošanas pārskati tiek iesniegti plānošanas reģionos	Ikgadēji līdz 1.februārim, sākot ar 2017.g.* un līdz (projekta beigām) vai 2023.g.	Pašvaldību sociālie dienesti	Pašvaldību pamatdarbības ietvaros
3.2.	Reģionāla DI plāna īstenošanas pārskata sagatavošana, apkopojot un iekļaujot 3.pielikuma rādītājus	DI plāna īstenošanas pārskati tiek	Ikgadēji līdz 1.marta	Plānošanas reģioni	Projekta vadības izmaksu ietvaros

Nr.	Pasākums	Rezultāts	Termiņš	Atbildīgais	Finansējums
	reģiona griezumā	iesniegti LM	m, sākot ar 2017.g.* un līdz (projekta beigām) vai 2023.g.		
3.3.	DI rīcības plāna īstenošanas pārskata sagatavošana, apkopojot un iekļaujot 3.pielikuma rādītājus nacionālā līmenī	DI rīcības plāna īstenošanas pārskats tiek iesniegts LM vadībai	Ikgadēji līdz 1.aprīlim, sākot ar 2017.g.* un līdz (projekta beigām) vai 2023.g.	LM	Pamatdarbības ietvaros
3.4.	Reģionu DI plānu pārskatīšana un aktualizēšana	Aktualizēti DI ieviešanas dokumenti	Ne retāk kā reizi divos gados, sākot ar 2019.g.	Plānošanas reģioni	Projekta vadības izmaksu ietvaros
3.5.	Rīcības plāna pārskatīšana un aktualizēšana, turpmākas rīcības saskaņošana ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām			LM sadarbībā ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām	LM pamatdarbības ietvaros

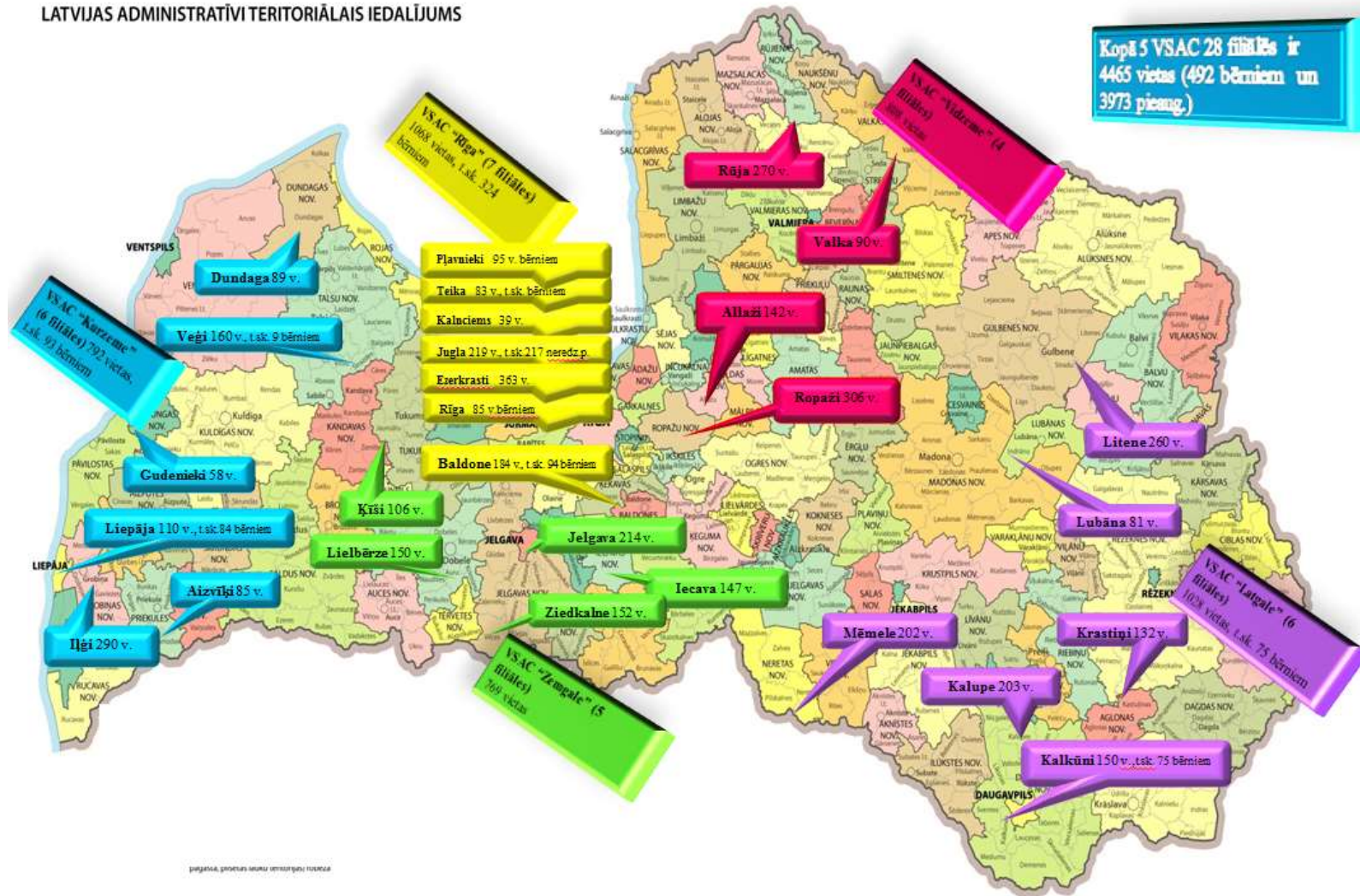
* par 2015.gadu un 2016.gadu tiek apkopoti un iesniegti 3.pielikuma rādītāji atbilstoši izveidotajai vienotajai (manuālai vai datorizētai) pakalpojumu nodrošināšanas un uzskaites sistēmai, kas izmantojama katrā pašvaldības sociālajā dienestā (skat. Nr. 1.6.)

7. Pielikumi

1.pielikums

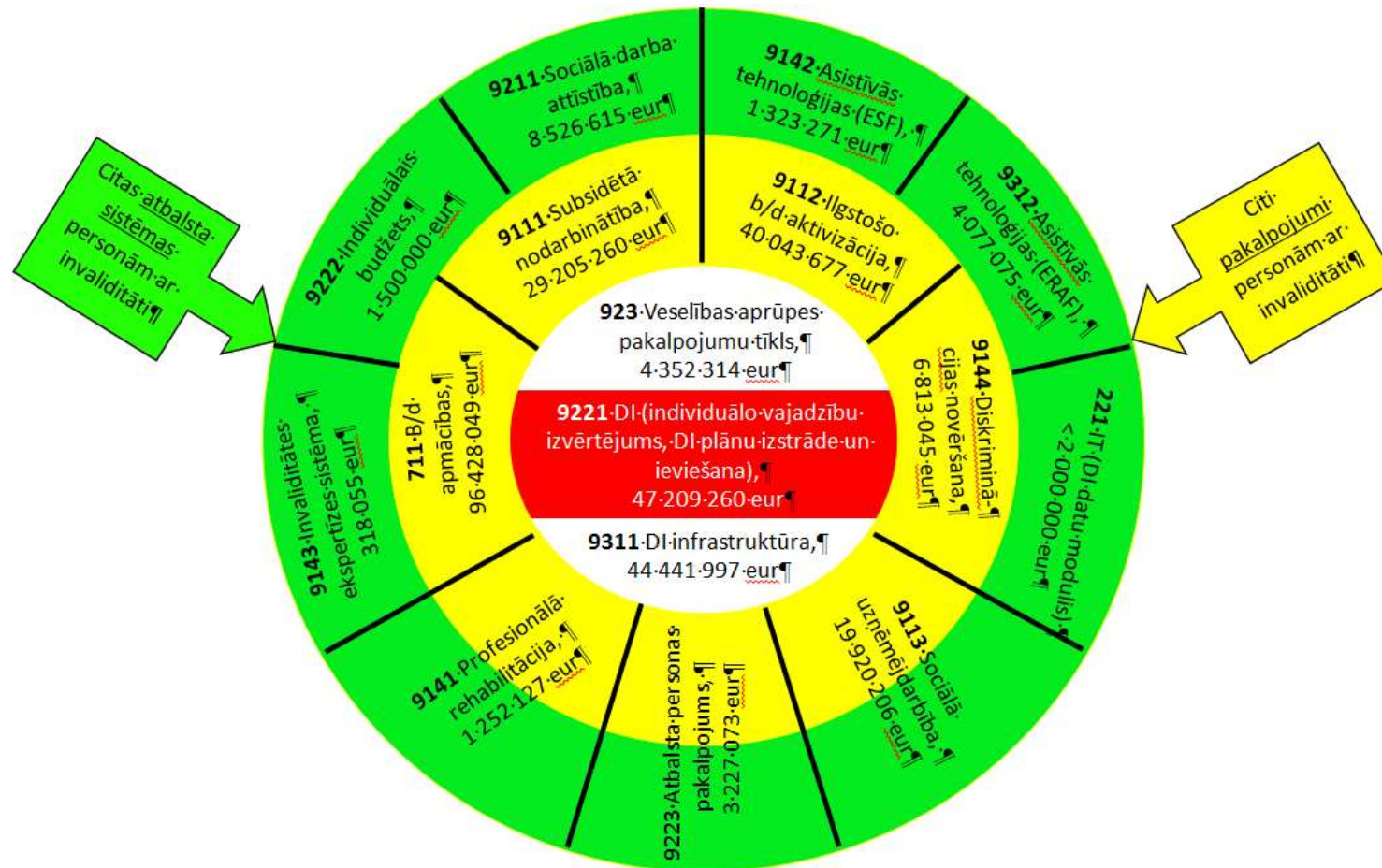
Klientu vietu skaits valsts sociālās aprūpes centru filiālēs, ar izmaiņām uz 01.05.2015.

LATVIJAS ADMINISTRATIVI TERITORIAĻAIS IEDALĪJUMS

pagatāta, pieņemot atzīmi vienotīgu izstrādā

Tiešā un pastarpinātā sinerģija sabiedrībā balstītu pakalpojumu attīstības atbalstam 2014.-2020.gada plānošanas periodā

Rādītāju sistēma DI rezultātu novērtēšanai

Ikgadēji⁵⁶ apkopojamo rādītāju saraksts pašvaldību, reģionu un nacionālā līmenī⁵⁷

N	Rādītāji	Informācijas apkopojumu veic
1. Mērķa grupa: Bērni ar funkcionālajiem traucējumiem		
1.1.	Kopējais bērnu ar funkcionāliem traucējumiem skaits (t.sk. sadalījumā pa funkcionālo traucējumu veidiem: psihiski, dzirdes, redzes, kustību, citi traucējumi; un pēc vecuma) pašvaldībā	VDEĀVK, VSAA
1.2.	Pieprasījumu pēc sociālajiem pakalpojumiem bērniem ar funkcionāliem traucējumiem skaits	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
1.3.	Bērnu ar funkcionāliem traucējumiem skaits, kuriem ir sniegti sociālie pakalpojumi pašvaldībās: 1) sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, 2) “atelpas brīža” jeb īslaicīgās aprūpes pakalpojumi, 3) sociālās aprūpes pakalpojumi	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
1.4.	Bērnu ar funkcionāliem traucējumiem skaits, kuriem ir sniegti sociālie pakalpojumi pašvaldībās (t.sk. pa funkcionālo traucējumu veidiem: psihiski, dzirdes, redzes, kustību, citi traucējumi; un pēc vecuma)	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
1.5.	Pamatinformācija par bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kuras saņēmuši sociālos pakalpojumus pašvaldībā: 1) vārds, uzvārds	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests

⁵⁶ Sākot ar 2015.gadu⁵⁷ Atbildīgie atbilstoši līmenim – pakalpojumu sniedzēji, pašvaldību sociālie dienesti, bāriņtiesas, plānošanas reģioni un LM

	<ul style="list-style-type: none"> 2) izglītības līmenis 3) invaliditāte, invaliditātes veids 4) piederība etniskajai minoritātei vai migrantiem 5) datums, kad saņemts sociālais pakalpojums un kad pabeigta tā saņemšana 6) saņemtā sociālā pakalpojuma veids 	
1.6.	Pakalpojumu sniedzēju skaits, kuri nodrošina sabiedrībā balstītos pakalpojumus bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (t.sk. sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, īslaicīgās aprūpes pakalpojumi, sociālās aprūpes pakalpojumi) reģionā	Plānošanas reģions
1.7.	Pakalpojumu sniedzēju, kuri nodrošina pakalpojumus bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, raksturojošie rādītāji: darbinieku skaits, pakalpojumus saņēmušo klientu skaits, izlietotais līdzekļu apjoms – pašvaldību/ES struktūrfondu	Pakalpojuma sniedzējs plānošanas reģions
1.8.	Kopējais bērnu ar funkcionāliem traucējumiem skaits, kuriem nodrošinot sociālos pakalpojumus pašvaldībās, ir uzlabojusies dzīves kvalitāte (kvalitatīvs novērtējums)	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
1.9.	Izveidotā sociālā pakalpojuma bērniem ar funkcionāliem traucējumiem infrastruktūras jauda	Pakalpojuma sniedzējs, attiecīgās pašvaldības sociālais dienests, plānošanas reģions
2. Mērķa grupa: ārpusģimenes aprūpē esošie bērni		
2.1.	<p>Kopējais bērnu skaits (t.sk. sadalījumā pa dzimumiem un vecuma grupām: 0-1 gadi, 2-3 gadi, 4 gadi, 5-6 gadi, 7-12 gadi, 13-14 gadi, 15-17 gadi un 18 – 25 gadi), kuri atrodas:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Pašvaldības bērnu ilgstošas aprūpes iestādēs 2) Valsts bērnu ilgstošas aprūpes iestādēs 3) Citu organizāciju bērnu ilgstošas aprūpes iestādēs 4) Audžuģimenēs 5) Aizbildnībā 	Attiecīgās pašvaldības bāriņtiesa un sociālais dienests
2.2.	<p>Kopējais bērnu ar invaliditāti skaits (t.sk. sadalījumā pa dzimumiem un vecuma grupām: 0-1 gadi, 2-3 gadi, 4 gadi, 5-6 gadi, 7-12 gadi, 13-14 gadi, 18 – 25 gadi), kuri atrodas:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Pašvaldības bērnu ilgstošas aprūpes iestādēs 	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests, pakalpojuma sniedzējs

	<p>2) Valsts bērnu ilgstošas aprūpes iestādēs</p> <p>3) Citu organizāciju bērnu ilgstošas aprūpes iestādēs</p> <p>4) Audžuģimenēs</p> <p>5) Aizbildnībā</p>	
2.3.	<p>Bērnu skaits, kas ievietoti un atrodas bērnu aprūpes iestādēs ilgāk par 3 mēnešiem (vecumā līdz 3 gadiem) vai ilgāk par 6 mēnešiem (vecumā no 4 līdz 18 gadiem):</p> <p>1) Pašvaldības bērnu ilgstošas aprūpes iestādēs</p> <p>2) Valsts bērnu ilgstošas aprūpes iestādēs</p> <p>3) Citu organizāciju bērnu ilgstošas aprūpes iestādēs</p>	Attiecīgās pašvaldības bāriņtiesa un sociālais dienests
2.4.	Bērnu aprūpes iestāžu skaits, t.sk. reģionālais izvietojums	Plānošanas reģions
2.5.	Pieprasījumu pēc ģimeniskai videi pietuvinātiem pakalpojumiem bērniem, kuri atrodas ārpusģimenes aprūpē, skaits	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
2.6.	<p>Pamatinformācija par bērniem, kuri atrodas ārpusģimenes aprūpē un saņem ģimeniskai videi pietuvinātus pakalpojumus pašvaldībā:</p> <p>1) vārds, uzvārds</p> <p>2) izglītības līmenis</p> <p>3) invaliditāte, invaliditātes veids</p> <p>4) piederība etniskajai minoritātei vai migrantiem</p> <p>5) datums, kad saņemts sociālais pakalpojums un kad pabeigta tā saņemšana</p> <p>6) saņemtā ģimeniskai videi pietuvinātā pakalpojuma veids</p>	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
2.7.	<p>Bērnu izstāšanās no bērnu aprūpes iestādēm skaits (t.sk. dzimumu griezumā un sadalījumā pa dažādām vecuma grupām: 0-1 gadi, 2-3 gadi, 4 gadi, 5-6 gadi, 7-12 gadi, 13-14 gadi, 15-17 gadi):</p> <p>1) bērni, kas atgriezušies pie vecākiem</p> <p>2) bērni, kas adoptēti</p> <p>3) bērni, kas nodoti aizbildnībā</p> <p>4) bērni, kas nodoti audzināšanai audžuģimenēs</p> <p>5) bērni, kas aizgājuši patstāvīgā dzīvē</p>	Attiecīgās pašvaldības bāriņtiesa

2.8.	Klientu vietu skaits bērniem VSAC filiālēs, t.sk. vietu skaita samazinājums	Pakalpojuma sniedzējs (VSAC), LM
2.9.	Adoptētāju skaits (palielinājums)	Attiecīgās pašvaldības bāriņtiesa
2.10.	Aizbildņu skaits (palielinājums)	Attiecīgās pašvaldības bāriņtiesa
2.11.	Audzģimeņu skaits (palielinājums)	Attiecīgās pašvaldības bāriņtiesa
2.12.	Kopējais ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu skaits, kam pašvaldībās ir uzlabojusies dzīves kvalitāte (kvalitatīvs novērtējums)	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests un bāriņtiesa
2.14.	Izveidoto „jauniešu māja” skaits un infrastruktūras jauda	Plānošanas reģions
2.15.	„Jauniešu mājas” pakalpojumu saņēmēju, kas griežas sociālajos dienestos, skaits	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
3. Mērķa grupa: pilngadīgās personās ar garīga rakstura traucējumiem		
3.1.	Kopējais klientu skaits valsts ilgstošas aprūpes institūcijās (VSAC filiālēs), t.sk. sadalījumā pēc dzimuma, vecuma, aprūpes līmeņiem un diagnozēm	LM, pakalpojuma sniedzējs (VSAC),
3.2.	Klientu vietu skaits pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem VSAC filiālēs, t.sk. vietu skaita samazinājums	LM, pakalpojuma sniedzējs (VSAC),
3.3.	Klientu, kuri atstājuši valsts ilgstošas aprūpes institūcijas, skaits (palielinājums) kopā un katrā VSAC filiālē	LM, Pakalpojuma sniedzējs (VSAC)
3.4.	Klientu, kuri atstājuši VSAC filiāles, skaits pēc izstāšanās iemesla, t.sk. dzimumu griezumā: 1) atgriezušās ģimenē 2) pārcēlušās uz citām institūcijām 3) pārcēlušās uz ārstniecības iestādēm 4) pārcēlušās uz pusceļa mājām 5) pārcēlušās uz grupu dzīvokļiem 6) pārcēlušās uz dzīvokļiem, t.sk. sociāliem dzīvokļiem	Pakalpojuma sniedzējs (VSAC)

	<ul style="list-style-type: none"> 7) izrakstītas par sistemātisku iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu 8) mirušas 9) cits iemesls 	
3.5.	Personu skaits, kurām tika sniegti sociāli pakalpojumi pašvaldībā, novēršot nonākšanu institūcijās, kopā	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
3.6.	<p>Pamatinformācija par pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras saņēmušas sociālos pakalpojumus pašvaldībā:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) vārds, uzvārds 2) izglītības līmenis 3) invaliditāte, invaliditātes veids 4) piederība etniskajai minoritātei vai migrantiem 5) datums, kad saņemts sociālais pakalpojums un kad pabeigta tā saņemšana 6) saņemtā sociālā pakalpojuma veids 7) nodarbinātības statuss 	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
3.7.	<p>Personu skaits, kuras atstājušas valsts ilgstošas aprūpes institūcijas un kam ir nodrošināti sociālie pakalpojumi pašvaldībā, t.sk. sadalījumā pa pakalpojumu veidiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) aprūpe mājās 2) dienas aprūpes centrs 3) specializētās darbnīcas 4) grupu dzīvokļi 5) īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumi 6) speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts 7) atbalsta grupas un grupu nodarbības 8) asistenta pakalpojums 9) tehniskie palīgīdzekļi 10) profesionālā rehabilitācija 11) sociālās rehabilitācija 	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests

	12) citi	
3.8.	<p>Personu skaits, kurām tika sniegti sociālie pakalpojumi pašvaldībās, novēršot nonākšanu institūcijās, t.sk. sadalījumā pa pakalpojumu veidiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aprūpe mājās 2) dienas aprūpes centrs 3) specializētās darbnīcas 4) grupu dzīvokļi 5) īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumi 6) speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts 7) atbalsta grupas un grupu nodarbības 8) asistenta pakalpojums 9) tehniskie palīg līdzekļi 10) profesionālā rehabilitācija 11) sociālās rehabilitācija 12) citi 	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests
3.9.	<p>Sociālo pakalpojumu sniedzēju kopējais skaits (palielinājums) un sadalījumā pa veidiem reģionā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aprūpi mājās; 2) dienas aprūpes centri; 3) specializētās darbnīcas; 4) grupu dzīvokļi; 5) īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumi; 6) speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts; 7) atbalsta grupas un grupu nodarbības; 8) asistenta pakalpojums; 9) tehniskie palīg līdzekļi; 10) profesionālā rehabilitācija; 11) sociālā rehabilitācija; 12) citi 	Plānošanas reģioni

3.10.	Pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem, kuras saņem sociālos pakalpojumus pašvaldībā, īpatsvars pret personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras ir pieprasījušas sociālos pakalpojumus pašvaldībā	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests, plānošanas reģions
3.11.	Slēgto VSAC filiāļu skaits, t.sk. reģionālais izvietojums	LM
3.12.	Slēgto VSAC filiāļu atbrīvoto un citās darbavietās iekārtoto darbinieku skaits	Pakalpojuma sniedzējs (VSAC), plānošanas reģions
3.13.	Slēgto VSAC filiāļu pārkvalificēto/apmācīto darbinieku skaits	Plānošanas reģioni
3.14.	Kopējais personu ar garīga rakstura traucējumiem skaits, kurām, saņemot sabiedrībā balstītus pakalpojumus, ir uzlabojusies dzīves kvalitāte ⁵⁸	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests, pakalpojumu sniedzējs, plānošanas reģions
4. Citi rādītāji		
4.1.	Sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu veidi un skaits reģionā, kas izveidoti ar ES fondu atbalstu	Plānošanas reģioni
4.2.	Informācija par no pašvaldību budžeta nodrošinātajiem sociālajiem pakalpojumiem – sniedzēju skaits, darbinieku skaits, pakalpojumus saņēmušo klientu skaits dzimumu griezumā sadalījumā pa pilngadīgām personām un bērniem, izlietoto līdzekļu apjoms, t.sk. sadalījumā pa pakalpojumu veidiem: 1) Aprūpe mājās 2) Pašvaldības ilgstošas sociālās aprūpes institūciju pakalpojumi 3) Patversmju pakalpojumi 4) Dienas aprūpes centru pakalpojumi 5) Krīzes centru pakalpojumi 6) Krīzes tālruņu un uzticības tālruņu pakalpojumi 7) Pārējie sociālie pakalpojumi	Attiecīgās pašvaldības sociālais dienests

⁵⁸ Dzīves kvalitātes novērtējums/kvalitatīvs pētījums ar mērķi novērtēt personu emocionālo labsajūtu, starppersonu attiecības, materiālo labklājību, personības attīstību, pašnoteikšanos, fizisku labsajūtu, tiesības, sociālo iekļaušanu

4.3.	ES struktūrfondu līdzekļu apguve, tūkst. eiro	Plānošanas reģions, LM
4.4.	Iedzīvotāju skaits/īpatsvars, kas atbalsta personu ar garīga rakstura traucējumiem dzīvi sabiedrībā (kvalitatīvs novērtējums)	LM
4.5.	Sabiedrība balstīto pakalpojumu īpatsvars/īpatsvara palielinājums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu	LM

DI īstenošanas pasākumu laika grafiks

Nr.	Pasākums	Sāk. gads	Sāk. cet.	Beigu gads	Beigu cet.	Atbildīgais
6.1.Deinstitucionalizācijas procesa vadība						
1	DI procesa vadība pašvaldības līmenī					
1.1.	Pašvaldību DI vadības grupu izveide (sastāvā sociālā dienesta, pašvaldības domes, VSAC, bērnu aprūpes institūciju un citu pakalpojumu sniedzēju, NVO, sociālo pakalpojumu saņēmēju pārstāvji)	2015	IV	2022	IV	Pašvaldības
1.2.	DI vadība pašvaldību līmenī	2015	IV	2022	IV	Pašvaldības
2	DI procesa vadība reģiona līmenī					
2.1.	Projektu komandu atlase katrā plānošanas reģionā	2015	III			Plānošanas reģioni
2.2.	Projektu komandu darbības uzsākšana katrā plānošanas reģionā (līdz līguma par projekta īstenošanu noslēgšanai) (slēdz sadarbības līgumus vai nodomu protokolus ar projekta partneriem, sagatavo projekta pieteikumu, izstrādā tehniskās specifikācijas un veic iepirkumus, lai klientu individuālo novērtēšanu varētu uzsākt tūlīt pēc līguma noslēgšanas par projekta īstenošanu)	2015	III			Plānošanas reģioni
2.3.	Reģionu DI vadības grupu izveide (sastāvā Plānošanas reģiona Administrācijas vadītājs, Plānošanas reģiona Attīstības padomes deleģēti pārstāvji, Plānošanas reģiona DI projekta vadītājs, pašvaldību un NVO pārstāvji)	2015	IV			Plānošanas reģioni

2.4.	Seminārs plānošanas reģioniem un projektu īstenošanas personālam par DI, mērķa grupām nepieciešamo pakalpojumu noteikšanu un reģionu DI plānu izstrādi	2015	IV			LM
2.5.	Katrā plānošanas reģionā izveidota viena sociālo pakalpojumu koordinēšanas speciālista amata vieta	2017	I			VARAM, plānošanas reģioni
2.6.	DI vadība reģiona līmenī	2015	IV	2022	IV	Plānošanas reģioni
3	DI procesa vadība nacionālā līmenī					
3.1.	LM DI vadības grupas izveide (sastāvā SPD, SISDPD, BĢPD, ESSD pārstāvji, valsts sekretārs)	2015	IV			LM
3.2.	DI vadība nacionālā līmenī	2015	IV	2022	IV	LM
3.3.	Plānošanas reģionu projektu īstenošanas pārraudzības darba sanāksmes (reizi ceturksnī)	2015	IV	2022	IV	LM, plānošanas reģioni
3.4.	Grozījumu veikšana Sociālo pakalpojumu attīstības padomes nolikumā (precizējot DI uzraudzības funkciju)	2015	III			LM
3.5.	Sociālo pakalpojumu attīstības padomes sēdes DI uzraudzībai (2x gadā), pieaicinot Finanšu ministrijas – vadošās iestādes, Ekonomikas ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Satiksmes ministrijas, Veselības ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Latvijas Lielo pilsētu asociācijas, u.c. NVO pārstāvjus	2015	IV	2022	IV	LM
6.2. Sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņa						
1	Iepirkuma organizēšana komunikācijas stratēģijas izstrādei un ieviešanai					
1.1.	Vienota iepirkuma organizēšana, t.sk. tehniskās specifikācijas, nolikuma izstrādāšana un saskaņošana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē, konkursa izsludināšana, pretendenta atlase un līguma noslēgšana	2015	II	2015	III	LM
2	Komunikācijas stratēģijas un pasākumu plāna izstrāde					

2.1.	Ex-ante novērtējuma veikšana par sabiedrības un speciālistu attieksmi, balstoties uz ekspertu piedāvāto metodiku	2015	III			LM (iepirktie sabiedrisko attiecību eksperti)
2.2.	Komunikācijas stratēģijas mērķu, uzdevumu, sasniedzamo rezultātu un īstenojamo pasākumu noteikšana sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņas aktivitātēm katrā plānošanas reģionā, t.sk. sadalījumā pa mērķa grupām:	2015	III	2015	IV	LM, plānošanas reģioni (iepirktie sabiedrisko attiecību eksperti)
	<i>veselības aprūpes, izglītības u.c. jomu speciālistiem</i>					
	<i>darba devējiem</i>					
	<i>pašvaldību vadības, administrācijas un sociālo dienestu darbiniekiem</i>					
	<i>pašvaldību iedzīvotājiem</i>					
	<i>potenciālajām audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem (to skaita palielināšanai)</i>					
	<i>vecākiem, kuri audzina bērnus ar funkcionāliem traucējumiem</i>					
	<i>personām ar garīga rakstura traucējumiem</i>					
2.3.	Komunikāciju stratēģijas un pasākuma plāna apstiprināšana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē	2015	IV			LM
3	Komunikācijas stratēģijas un pasākuma plāna ieviešanas koordinēšana reģionālajā līmenī					
3.1.	Kārtības noteikšana reģionālo pasākumu koordinēšanai un uzraudzībai	2016	I			Plānošanas reģioni
3.2.	Pasākumu vadība reģionālajā līmenī	2016	I	2022	IV	
3.3.	Pasākumu vadība nacionālajā līmenī	2016	I	2022	IV	LM
4	Komunikācijas stratēģijas un pasākuma plāna īstenošana					
4.1.	Informatīvie un izglītojošie pasākumi veselības aprūpes, izglītības u.c. speciālistiem, darba devējiem, pašvaldību vadības, administrācijas un sociālo dienestu darbiniekiem:	2016	I	2022	IV	LM, plānošanas reģioni (iepirktie sabiedrisko attiecību eksperti),
	<i>izglītojošie semināri</i>					

	<i>informatīvie semināri</i>					iesaištītie – pakalpojumu sniedzēji, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.
	<i>konferences</i>					
	<i>apaļā galda diskusijas</i>					
	<i>drukātie/informatīvie materiāli</i>					
	<i>individuālās konsultācijas</i>					
	<i>citi</i>					
4.2.	Informatīvie un izglītojošie pasākumi pašvaldību iedzīvotājiem:	2016	I	2022	IV	LM, plānošanas reģioni (iepirktie sabiedrisko attiecību eksperti), iesaištītie – pakalpojumu sniedzēji, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.
	<i>kampaņas, izmantojot plašsaziņas līdzekļus - TV, radio, presi, vides stendu vietnes, interneta vidi u.c.</i>					
	<i>akcijas</i>					
	<i>preses konferences</i>					
	<i>izglītojoši semināri</i>					
	<i>apaļā galda diskusijas</i>					
	<i>kultūras, sporta aktivitātes kopā ar DI mērķa grupu</i>					
	<i>DI mērķa grupas radīto darbu izstādes un priekšnesumi</i>					
	<i>tikšanās ar DI mērķa grupu pārstāvošām NVO</i>					
	<i>citi</i>					
4.3.	Informatīvie un izglītojošie pasākumi audžuģimeņu, aizbildņu un adoptētāju skaita palielināšanai:	2016	I	2022	IV	Plānošanas reģioni, iesaištītie – NVO, pakalpojumu sniedzēji, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.
	<i>kampaņas, izmantojot plašsaziņas līdzekļus - TV, radio, presi, vides stendu vietnes, interneta vidi u.c.</i>					
	<i>informatīvie semināri</i>					
	<i>apaļā galda diskusijas, akcijas</i>					
	<i>preses konferences</i>					

	<i>izglītojoši semināri sadarbība ar NVO organizētajiem pasākumiem (piemēram, Bāreņu svētdienas pasākumi)</i>					
	<i>citi</i>					
4.4.	Individuālās konsultēšanas un motivēšanas pasākumi potenciālajiem aizbildņiem, adoptētājiem, audžuģimenēm	2016	I	2022	IV	Plānošanas reģioni, iesaistītie – NVO, pakalpojumu sniedzēji, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.
4.5.	Informatīvie un izglītojošie pasākumi vecākiem, kuri audzina bērnus ar funkcionāliem traucējumiem:	2016	II	2022	IV	Plānošanas reģioni, iesaistītie – NVO, pakalpojumu sniedzēji, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.
	<i>izglītojošie semināri</i>					
	<i>informatīvie semināri</i>					
	<i>drukātie/informatīvie materiāli</i>					
	<i>nomētnes</i>					
	<i>citi</i>					
4.6.	Informatīvie un izglītojošie pasākumi personām ar garīga rakstura traucējumiem:	2016	II	2022	IV	Plānošanas reģioni, iesaistītie – NVO, pakalpojumu sniedzēji, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.
	<i>drukātie/informatīvie materiāli, t.sk. „vieglā valodā”</i>					
	<i>izglītojošie semināri</i>					
	<i>kultūras un sporta aktivitātes pašvaldībā</i>					
	<i>nomētnes</i>					
	<i>citi</i>					
4.7.	Informatīvie un izglītojošie pasākumi ģimeņu, kuru locekļi ir personas ar garīga rakstura traucējumiem, tuviniekiem:	2016	II	2022	IV	Plānošanas reģioni, iesaistītie – NVO, pakalpojumu sniedzēji, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.
	<i>izglītojošie semināri</i>					
	<i>informatīvie semināri</i>					

	<i>drukātie/informatīvie materiāli</i>					
	<i>nomettes</i>					
	<i>citi</i>					
4.8.	Veikts ex-post novērtējums par sabiedrības un speciālistu attieksmes maiņu, balstoties uz ekspertu piedāvāto metodiku	2022	IV			LM (iepirktie sabiedrisko attiecību eksperti)
4.9.	Sadaļas par DI īstenošanu LM mājas lapā izveide un informācijas aktualizēšana	2015	II	2022	IV	LM
6.3. Vajadzību pēc pakalpojumiem novērtējums						
1	Projekta mērķa grupas personu individuālo vajadzību novērtēšanas metodiskā vadība					
1.1.	Vadlīniju izstrāde plānošanas reģioniem klientu individuālo vajadzību novērtēšanai un deinstitucionalizācijas plānu izstrādei	2015	III			LM
1.2.	Seminārs iepirktajiem speciālistiem par DI un metodikas vienotu izmantošanu klientu novērtēšanā	2015	IV			LM, VBTAI, plānošanas reģioni
2	Speciālistu atlase individuālo vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei					
2.1	Iepērkamo speciālistu apjoma noteikšana pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei	2015	IV			Plānošanas reģioni
	Indikatīvi 6 speciālistu komandas (Rīgas reģionā – 2, pārējos pa 1), piesaistāmi vismaz šādi speciālisti: sociālais darbinieks, klīniskais psihologs, psihiatrs, ergoterapeits, garīgās veselības aprūpes māsa					
2.2.	Iepērkamo speciālistu apjoma noteikšana bērnu institūcijās un bērnu ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei	2015	IV			

	Indikatīvi 11 speciālistu komandas (Rīgas reģionā – 3, pārējos pa 2), piesaistāmi vismaz šādi speciālisti: sociālais darbinieks, speciālais pedagogs, neirologs, logopēds, fizioterapeits, klīniskais psihologs, ergoterapeits					
2.3	Iepirkuma organizēšana, t.sk. tehniskās specifikācijas sagatavošana un saskaņošana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē, iepirkuma izsludināšana, pretendentu atlase un līgumu noslēgšana	2015	IV			
3	Klientu identificēšana sadalījumā pa mērķa grupām					
3.1.	Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem pašvaldībā (informācija no pašvaldību sociālajiem dienestiem) Klientu atlases principi: 1. Sociālo dienestu redzeslokā esošie klienti, kuriem ir nepieciešami, bet nav nodrošināti sabiedrībā balstītie pakalpojumi 2. Klienti, kas gaida rindā uz VSAC pakalpojuma saņemšanu 3. Klienti, kas vērsīsies, vai par kuriem nonāks informācija, sociālajā dienestā pēc informācijas izplatīšanas par projekta aktivitātēm	2015	IV			Pašvaldību sociālie dienesti, plānošanas reģioni
3.2.	Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem valsts finansētajās sociālās aprūpes institūcijās (informācija no institūciju personāla) Klientu atlases principi: 1. brīvprātība un motivēšana 2. klienti, kuri uzturas filiālēs, kuras tiks slēgtas	2015	IV			VSAC, LM, plānošanas reģioni
3.3.	Visi bērni, kuri atrodas institūcijās (informācija no institūciju personāla)	2015	IV			Bērnu aprūpes iestādes, VSAC, plānošanas reģioni

3.4.	Bērni ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās (informācija no pašvaldībām, pašvaldību sociālajiem dienestiem, sociālo pakalpojumu sniedzējiem (pašvaldības un NVO), izglītības iestādēm u.c.) Klientu atlases principi: 1. Brīvprātība (vecāku izteikta vēlme saņemt atbalsta pakalpojumus) 2. Klienti, kas vērsīsies, vai par kuriem nonāks informācija, sociālajā dienestā pēc informācijas izplatīšanas par projekta aktivitātēm	2015	IV			Pašvaldību sociālie dienesti, plānošanas reģioni
4	Individuālo vajadzību novērtēšanas un atbalsta plānu izstrādes procesa koordinēšana					
4.1.	Noteikti pamatprincipi speciālistu komandu sadarbībai ar institūciju un sociālo dienestu personālu	2015	IV			Plānošanas reģioni
4.2.	Laika grafika sagatavošana pa filiālēm/pašvaldībām klientu individuālo vajadzību novērtēšanai un atbalsta plānu izstrādei	2015	IV			Plānošanas reģioni, (iepirktās speciālistu komandas)
5	Klientu individuālo vajadzību novērtēšana un atbalsta plānu izstrāde katrai projekta mērķa grupas personai, ņemot vērā klienta personīgās vēlmes un mērķus					
5.1.	Pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem (institūcijās un pašvaldībā) individuālo vajadzību novērtēšana un atbalsta plānu izstrāde	2016	I	2016	II	Plānošanas reģioni, (iepirktās speciālistu komandas)
5.2.	Institūcijās esošo bērnu individuālo vajadzību novērtēšana un atbalsta plānu izstrāde	2016	I	2016	II	
5.3.	Ģimenēs dzīvojošu bērnu ar funkcionāliem traucējumiem individuālo vajadzību novērtēšana un atbalsta plānu izstrāde	2016	I	2016	II	
6	Apkopoījums, cik un kādi sabiedrībā balstītie sociālie pakalpojumi/pasākumi klientiem ir nepieciešamie noteiktās teritorijās sadalījumā pa mērķa grupām					
6.1.	Pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem:	2016	III			Plānošanas reģioni (iepirktās speciālistu komandas), ņemot
	· <i>aprūpe mājās (mobilās brigādes, drošības poga u.c.)</i>					
	· <i>dienas aprūpes centri</i>					
	· <i>specializētās darbnīcas</i>					

	· <i>grupu dzīvokļi</i>					vērā perspektīvo pakalpojumu „grozu” atbilstoši apdzīvojuma līmenim
	· <i>īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojumi</i>					
	· <i>speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts</i>					
	· <i>grupu nodarbības un atbalsta grupas</i>					
	· <i>citi (norādīt kādi)</i>					
6.2.	Institūcijās esošiem bērniem:	2016	III			
	· <i>“jauniešu mājas”</i>					
	· <i>ģimeniskai videi pietuvināti pakalpojumi</i>					
	· <i>krīzes centri</i>					
	· <i>dienas centri</i>					
	· <i>psihologa konsultācijas</i>					
	· <i>audžuģimenes, aizbildņi</i>					
	· <i>citi (norādīt kādi)</i>					
6.3.	Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās:	2016	III			
	· <i>dienas centri</i>					
	· <i>“atelpas brīža” pakalpojumi</i>					
	· <i>sociālās aprūpes pakalpojumi bērniem līdz 4 gadu vecumam (ieskaitot)</i>					
	· <i>asistenta vai aprūpes pakalpojumi no 5 līdz 18 gadu vecumam mājās</i>					
	· <i>sociālās rehabilitācijas pakalpojumi</i>					
	· <i>ārstnieciskās rehabilitācijas pakalpojumi</i>					
	· <i>citi (norādīt kādi)</i>					
7	Apkopojums, cik un kādi vispārējie pakalpojumi klientiem ir nepieciešamie noteiktās teritorijās sadalījumā pa mērķa grupām					
7.1.	Pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem:	2016	III			Plānošanas reģioni,

	· <i>veselības aprūpe</i>					(iepirktās speciālistu komandas), ņemot vērā perspektīvo pakalpojumu „grozu” atbilstoši apdzīvojuma līmenim
	· <i>izglītība</i>					
	· <i>transports</i>					
	· <i>nodarbinātība</i>					
	· <i>mājoklis, t.sk. mājokļa pielāgojumi</i>					
	· <i>citi (norādīt kādi)</i>					
7.2.	Institūcijās esošiem bērniem:	2016	III			
	· <i>izglītība</i>					
	· <i>veselības aprūpe</i>					
	· <i>transports</i>					
	· <i>nodarbinātība</i>					
	· <i>mājoklis, t.sk. mājokļa pielāgojumi</i>					
	· <i>citi (norādīt kādi)</i>					
7.3.	Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās:	2016	III			
	· <i>veselības aprūpe</i>					
	· <i>izglītība</i>					
	· <i>transports</i>					
	· <i>nodarbinātība</i>					
	· <i>mājoklis, t.sk. mājokļa pielāgojumi</i>					
	· <i>citi (norādīt kādi)</i>					
6.4. Plānošanas reģionu/ pašvaldību situācijas analīze un nepieciešamo pakalpojumu plānošana						
1	Sabiedrībā balstītu pakalpojumu plānošanas nosacījumu ietvara noteikšana					
1.1.	Seminārs pašvaldību attīstības nodaļu speciālistiem un sociālo dienestu darbiniekiem par sabiedrībā balstītu pakalpojumu plānošanu	2015	IV			Plānošanas reģioni, LM, NVO

1.2.	Vienas vienības izmaksu metodikas apstiprināšana sabiedrībā balstītu pakalpojumu finansēšanai personām ar garīga rakstura traucējumiem	2016	I			LM
2	Situācijas analīze sociālo pakalpojumu sniegšanas un infrastruktūras jomā (informācijas par katru pašvaldību apkopojums)					
2.1.	Informācijas apkopojums par katrā pašvaldībā esošām institūcijām bērniem, pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem:	2015	IV			Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldībām, bērnu aprūpes iestādes un VSAC
2.1.1.	Institūcijas pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem (institūciju skaits, klientu skaits, darbinieku [administratīvais un aprūpes personāls] skaits, infrastruktūras novērtējums, slēgšanas/ pārprofilēšanas iespējas, potenciālo klientu skaits rindā)	2015	IV			
2.1.2.	Institūcijas bērniem (institūciju skaits, bērnu skaits, darbinieku [administratīvais un aprūpes personāls] skaits, infrastruktūras novērtējums reorganizācijas iespējas)	2015	IV			
2.2.	Informācijas apkopojums par klientiem (atbilstoši katrai mērķa grupai) katrā pašvaldībā	2016	II			Plānošanas reģioni
2.2.1.	Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem (klientu, dzīvojošu valsts institūcijās, pašvaldībā un pašvaldības institūcijās, skaits; valsts institūcijās dzīvojošu klientu sadalījums pa aprūpes līmeņiem; patstāvīgai dzīvei gatavoto klientu skaits, t.sk. pa aprūpes līmeņiem; klientu, kuri atrodas institūcijās un dzīvo sabiedrībā, identificētas vajadzības; potenciālo klientu skaits rindā uz pakalpojumu institūcijā)	2016	II			Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldībām un pašvaldību sociāliem dienestiem un VSAC, pamatojoties uz klientu novērtēšanas rezultātiem
2.2.2.	Bērni institūcijās (bērnu skaits, grupējums pēc vecuma, bērnu identificētās vajadzības, ievietošanas iespējas ģimeniskajā vidē, nepieciešamo pakalpojumu noteikšana)	2016	II			Plānošanas reģioni sadarbībā ar bērnu aprūpes institūcijām

2.2.3.	Bērni ar funkcionāliem traucējumiem (bērnu skaits, invaliditātes smaguma pakāpe (atzinums par īpašas kopšanas esamību) grupējums pēc vecuma, bērnu identificētas vajadzības pēc sociālajiem pakalpojumiem)	2016	II			Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldību sociālajiem dienestiem
2.3.	Informācijas apkopojums par katrā pašvaldībā esošiem sabiedrībā balstītiem sociāliem pakalpojumiem:	2016	II			Plānošanas reģioni
2.3.1.	Personām ar garīga rakstura traucējumiem (dienas aprūpes centrs, aprūpe mājās, grupu dzīvoklis, individuālas konsultācijas, specializētās darbnīcas, asistenta pakalpojums, atbalsta grupas, sociālais mentors u.c.)	2016	II			Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldību sociāliem dienestiem un NVO
2.3.2.	Potenciālo iespēju identificēšana bērnu aprūpei ģimeniskā vai tai pietuvinātā vidē	2016	II			Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldību sociāliem dienestiem, bāriņtiesām
2.3.3.	Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem pašvaldībās					Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldību sociāliem dienestiem
2.4.	Pašvaldību esošās infrastruktūras (nodrošinājums ar pakalpojumiem dzīvesvietā) novērtējums	2016	I			Plānošanas reģioni
2.4.1.	Veselības aprūpes pakalpojumu esošā pieejamība:	2016	I			Plānošanas reģioni sadarbībā ar VM un
	<i>· pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem</i>					

	· <i>bērniem institūcijās</i>				pašvaldībām
	· <i>bērniem ar funkcionāliem traucējumiem</i>				
2.4.2.	Izglītības pakalpojumu esošā pieejamība:	2016	I		Plānošanas reģioni sadarbībā ar IZM un pašvaldībām
	· <i>pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem</i>				
	· <i>bērniem institūcijās</i>				
	· <i>bērniem ar funkcionāliem traucējumiem</i>				
2.4.3.	Nodarbinātības esošās iespējas pilngadīgām personām garīga rakstura traucējumiem	2016	I		Plānošanas reģioni sadarbībā ar LM, NVA, pašvaldību sociāliem dienestiem
2.4.4.	Mājokļa pieejamība/pielāgošana:	2016	I		Plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldībām
	· <i>personām ar garīga rakstura traucējumiem</i>				
	· <i>bērniem institūcijās sasniegušiem darbības vecumu</i>				
	· <i>bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (mājokļa pielāgošana)</i>				
2.4.5.	Transporta pakalpojumu esošā pieejamība	2016	I		Plānošanas reģioni sadarbībā ar SAM un pašvaldībām
2.4.6.	Kultūru un atpūtu objektu pieejamība	2016	I		Plānošanas reģioni sadarbībā ar KM, NVO un pašvaldībām
2.4.7.	Citi	2016	I		
2.5.	Pašvaldībā esošo speciālistu pieejamības (sniedzot sociālos pakalpojumus un citus pakalpojumus) izvērtējums (sociālie darbinieki, sociālie rehabilitētāji, sociālie aprūpētāji, aprūpētāji, speciālie pedagogi, ārsti [t.sk. psihiatri, psihiatrijas māsas], karjeras konsultanti u.c.)	2016	I		Plānošanas reģioni

3	Informācijas analīze reģiona griezumā					
3.1.	<p>Legūtās informācijas apkopošana plānošanas reģionu griezumā:</p> <ul style="list-style-type: none"> · <i>institūciju skaits (bērniem un pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem)</i> · <i>slēgšanai plānoto institūciju skaits,</i> · <i>pārkvalifikācijai plānotais institūciju darbinieku skaits,</i> · <i>klientu skaits, kuri uzsāks neatkarīgo dzīvi,</i> · <i>institūcijās esošo bērnu skaits, kam jānodrošina aprūpe ģimeniskajā vidē</i> · <i>nepieciešamo ģimeniskai videi pietuvināto pakalpojumu skaits institūcijās esošiem bērniem</i> · <i>sabiedrībā balstīto esošo pakalpojumu pieejamība reģionā (ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kas dzīvo ģimenēs, un pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem),</i> · <i>dzīvesvietā esošo pakalpojumu, t.sk. infrastruktūras pieejamība reģionā,</i> · <i>pašreizējais nodrošinājums ar speciālistiem (sociālo un citu pakalpojumu sniegšanai).</i> 	2016	II			Plānošanas reģioni
4	Nepieciešamo darbību un pakalpojumu plānošana DI īstenošanai katra reģiona pašvaldībās					
4.1.	<p>Slēdzamo VSAC filiāļu identificēšana, izmantojot šādus kritērijus:</p> <ul style="list-style-type: none"> · <i>klientu skaits, kas projekta rezultātā plāno atstāt VSAC</i> · <i>klientu ar 1.un 2.aprūpes līmeni īpatsvars</i> · <i>īpašumtiesības</i> · <i>veiktie ieguldījumi</i> · <i>tehniskais stāvoklis un pakalpojuma kvalitāte (t.sk. m² uz klientu, ēkas augstums, personāls u.c.)</i> · <i>uzturēšanas izmaksas</i> 	2016	I			Plānošanas reģioni sadarbībā ar LM, VSAC un pašvaldībām

4.2.	Institūciju personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem reorganizācijas plānošana:	2016	II	2016	III	Plānošanas reģioni sadarbībā ar LM, VSAC un pašvaldībām
	· <i>institūciju slēgšanai/ reorganizācijai</i>					
	· <i>darbinieku pārkvalifikācijai un nodarbināšanai</i>					
	· <i>atbalsts klientam</i>					
4.3.	Personu ar garīga rakstura traucējumiem sagatavošanai nepieciešamo speciālistu (kvalifikācijas) skaita noteikšana un apmācība	2016	II	2016	III	Plānošanas reģioni sadarbībā ar NVO
4.4.	Institūcijās esošiem bērniem ģimeniskā vidē nepieciešamās aprūpes iespēju noteikšana/izvērtēšana	2016	II	2016	III	Plānošanas reģioni sadarbībā NVO
4.5.	Sabiedrībā balstīto pakalpojumu attīstības plānošana:	2016	III			Plānošanas reģioni sadarbība ar pašvaldībām, pašvaldību sociāliem dienestiem un NVO
4.5.1.	Personām ar garīga rakstura traucējumiem (atbilstoši individuāliem atbalsta plāniem un esošas situācijas izvērtējumam sabiedrībā balstīto pakalpojumu veidu un skaitu identificēšana):	2016	III			
	· <i>Pakalpojuma veids</i>					
	· <i>Vietu skaits</i>					
	· <i>Pakalpojuma izvietojums</i>					
· <i>Transporta pakalpojumu nodrošināšana sociālā pakalpojuma piekļuvei</i>						
4.5.2.	Institūcijās esošiem bērniem nepieciešamās infrastruktūras attīstība (atbilstoši individuāliem atbalsta plāniem un esošas situācijas izvērtējumam sabiedrībā balstīto pakalpojumu veidu un skaitu identificēšana):	2016	III			
	· <i>Pakalpojuma veids</i>					
	· <i>Vietu skaits</i>					
	· <i>Pakalpojuma izvietojums</i>					
	· <i>Transporta pakalpojumu nodrošināšana sociālā pakalpojuma piekļuvei</i>					

4.5.3.	Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (atbilstoši novērtējuma rezultātiem un esošas situācijas izvērtējumam sabiedrībā balstīto pakalpojumu veidu un skaitu identificēšana):	2016	III			
	· <i>Pakalpojuma veids</i>					
	· <i>Vietu skaits</i>					
	· <i>Pakalpojuma izvietojums</i>					
	· <i>Transporta pakalpojumu nodrošināšana sociālā pakalpojuma piekļuvei</i>					
4.6.	Infrastruktūras attīstības pasākumu plānošana:	2016	III			
	· <i>Veselības aprūpes pakalpojumu klāsts un speciālistu skaits</i>					
	· <i>Izglītības pakalpojumu klāsts un speciālistu skaits</i>					
	· <i>Nodarbinātības pakalpojumu klāsts un speciālistu skaits</i>					
	· <i>Mājokļa pieejamības attīstība</i>					
	· <i>Kultūru un atpūtu pakalpojumu klāsts un speciālistu skaits</i>					
	- <i>Transporta pakalpojuma nodrošināšanas attīstība</i>					
4.7.	Reģioniem nepieciešamo cilvēkresursu identificēšana	2016	III			Plānošanas reģioni
4.8.	Reģionu DI plānu finansiālās sabalansētības nodrošināšana	2016	IV			Plānošanas reģioni
5	Reģionu DI plānu saskaņošana un apstiprināšana					
5.1.	Reģionu DI plānu apstiprināšana Plānošanas Reģionu Attīstības padomēs	2016	IV			Plānošanas reģionu Attīstības padomes
5.2.	Visu reģionu DI plānu apstiprināšana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē	2016	IV			Sociālo pakalpojumu attīstības padome
6.5. Personāla apmācība, klientu sagatavošana pārejas procesam un sociālo pakalpojumu nodrošināšana dzīvesvietā/ pašvaldībās						
1	Sociālo pakalpojumu sniedzēju personāla (VSAC, sociālo dienestu, sociālo mentoru u.c.) apmācība					

1.1.	Tehniskās specifikācijas par apmācību programmu izstrādi un īstenošanu izstrāde un saskaņošana Sociālo pakalpojumu attīstības padomē.	2015	IV			Plānošanas reģioni
	Apmācību programmu tēmas nosaka plānošanas reģions, t.sk. iekļaujot apmācību:	2015	IV			
	· <i>atbalsta plānu personām ar garīga rakstura traucējumiem, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem izstrāde</i>					
	· <i>sadzīves prasmju apgūšana personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras atstās valsts ilgstošas sociālās aprūpes institūcijas, lai dzīvotu pašvaldībā</i>					
	· <i>sadzīves prasmju apgūšana ārpusģimenes aprūpē esošajiem jauniešiem, kuri uzturas "jauniešu mājā"</i>					
	· <i>darbs ar ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem, kuri uzturas ģimeniskā vidē pietuvinātā pakalpojumā</i>					
	· <i>darbs ar bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, personām ar garīga rakstura traucējumiem un to ģimenēm</i>					
	· <i>sociālo mentoru sagatavošana darbam ar personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras saņem VSAC pakalpojumus un kuras pāriet uz dzīvi sabiedrībā</i>					
	· <i>sabiedrībā balstīto pakalpojumu sniegšana</i>					
- <i>dzīves kvalitātes novērtēšanas process</i>						
1.2.	Iepirkuma procedūra, pretendentu izvērtēšana un līgumu noslēgšana	2016	I			Plānošanas reģioni, pakalpojuma sniedzēji
1.3.	VSAC speciālistu apmācības klientu sagatavošanai pārejas procesam organizēšana un nodrošināšana	2016	II	2018	IV	Ārpakalpojuma sniedzējs, VSAC, plānošanas reģioni
1.4.	Slēdzamo VSAC filiāļu speciālistu apmācības sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanai (pār kvalifikācija) organizēšana un nodrošināšana	2017	I	2018	IV	Ārpakalpojuma sniedzējs, VSAC, plānošanas reģioni

1.5.	Pašvaldību sociālo dienestu speciālistu apmācību organizēšana un nodrošināšana	2016	II	2022	IV	Ārpakalpojuma sniedzējs, pašvaldības
1.6.	Sociālo mentoru apmācība darbam ar personām ar garīga rakstura traucējumiem	2016	II	2022	III	Plānošanas reģioni
1.7.	Sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu sniedzēju personāla apmācību organizēšana un nodrošināšana	2016	III	2022	IV	Ārpakalpojuma sniedzējs, sociālo pakalpojumu sniedzēji, pašvaldības, plānošanas reģioni
2	Klientu sagatavošana pārejas procesam un atbalsts dzīvesvietā					
2.1.	Sociālo mentoru atlase atbalsta nodrošināšanai pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kas atstāj VSAC	2016	III			Pašvaldības
2.2.	Speciālistu iepirkšana institūcijās esošo personu ar garīga rakstura traucējumiem sagatavošanai pārejai uz dzīvi sabiedrībā (sociālais darbinieks, sociālais rehabilitētājs, sociālais aprūpētājs, ergoterapeits, logopēds, psihologs un mākslas terapeits)	2016	I			Plānošanas reģioni
2.3.	Pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem, kas atstāj VSAC, individuālajam atbalsta plānam atbilstošu sagatavošanas pasākumu nodrošināšana, palīdzot uzlabot pašaprūpes, neatkarības un patstāvīgas dzīves prasmes, tai skaitā praktizējot to pielietošanu faktiskajā sabiedrības vidē un veidojot izpratni par dzīvi sabiedrībā.	2016	II	2020	IV	VSAC, pašvaldības sociālais dienests, sociālais mentors
	Sagatavošana pārejai uz dzīvi sabiedrībā veicama viena gada laikā no individuālā atbalsta plāna īstenošanas uzsākšanas					
	To veic sociālais darbinieks, sociālais rehabilitētājs, sociālais aprūpētājs, ergoterapeits, logopēds, psihologs un mākslas terapeits, kuram ir darba pieredze saskarsmē ar personām ar invaliditāti sadarbībā ar personas ģimeni un sociālo mentoru					
2.4.	Pašvaldības sociālā dienesta informēšana par plānoto konkrētā klienta pāriešanu no VSAC uz dzīvi sabiedrībā	2016	II	2020	IV	VSAC

2.5.	Sociālā mentora atbalsta nodrošināšana pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kas atstāj VSAC, lai veidotu izpratni par dzīvi sabiedrībā, sniegtu atbalstu, palīdzētu reālā sabiedrības vidē apgūt ikdienai nepieciešamās prasmes, rosinātu klientu attīstīt viņam esošās iemaņas un apgūt jaunas prasmes	2016	II	2022	IV	Pašvaldības sociālais dienests, VSAC
3	Sociālo pakalpojumu nodrošināšana pašvaldībās					
3.1.	Līgumu slēgšana ar sociālo pakalpojumu sniedzējiem par sabiedrībā balstītu pakalpojumu nodrošināšanu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un personām ar garīga rakstura traucējumiem	2015	IV	2022	IV	Pašvaldības, sociālo pakalpojumu sniedzēji
3.2.	Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana personām ar garīga rakstura traucējumiem	2017	I	2022	IV	Sociālo pakalpojumu sniedzēji, pašvaldības, plānošanas reģioni
3.2.1.	Klientiem tiek nodrošināta aprūpe mājās, dienas aprūpes centrs, specializētās darbnīcas, grupu dzīvoklis, īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojums, speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts, atbalsta grupas atbalstoši individuālajos atbalsta plānos noteiktajam. Katram klientam divus gadus no projekta tiek finansēta pakalpojumu sniegšana.					
3.2.2.	Klientu atkārtota izvērtēšana un atbalsta plānu aktualizēšana atbilstoši normatīvajos aktos par prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem noteiktajam (reizi 6/12 mēnešos vai pēc vajadzības)	2017	II	2022	IV	Sociālie mentori, sociālo pakalpojumu sniedzēji
3.2.3.	Klientu apmierinātības novērtējuma par saņemtajiem sabiedrībā balstītajiem pakalpojumiem veikšana	2018	II	2022	IV	Sociālie mentori, sociālo pakalpojumu sniedzēji
3.3.	Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana bērniem ar funkcionāliem traucējumiem	2016	I	2022	IV	Sociālo pakalpojumu sniedzēji, pašvaldības,
3.3.1.	Aprūpes pakalpojumu sniegšana bērniem vecumā līdz 5 gadiem (neieskaitot)	2016	I	2022	IV	
3.3.2.	„Atelpas brīža” pakalpojuma sniegšana	2016	I	2022	IV	

3.3.3.	Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšana atbilstoši individuālajos atbalsta plānos noteiktajam	2017	I	2022	IV	plānošanas reģioni
3.3.4.	Klientu atkārtota izvērtēšana un atbalsta plānu aktualizēšana atbilstoši normatīvajos aktos par prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem noteiktajam (reizi 6/12 mēnešos vai pēc vajadzības)	2017	II	2022	IV	Sociālo pakalpojumu sniedzēji
3.3.5.	Klientu un likumisko pārstāvju apmierinātības novērtējuma par sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem un atbalsta pasākumiem veikšana	2017	IV	2022	IV	Sociālo pakalpojumu sniedzēji
3.4	Ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu nodrošināšana ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem	2016	II	2022	IV	Pašvaldības
3.4.1.	Ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu sniegšana ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem	2018	I	2022	IV	Pašvaldības, sociālo pakalpojumu sniedzēji
3.4.2.	Klientu atkārtota izvērtēšana un atbalsta plānu aktualizēšana atbilstoši normatīvajos aktos par prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem noteiktajam (reizi 6/12 mēnešos vai pēc vajadzības)	2017	II	2022	IV	Sociālo pakalpojumu sniedzēji
3.4.3.	Klientu un likumisko pārstāvju apmierinātības novērtējuma par saņemtajiem pakalpojumiem veikšana	2017	I	2022	IV	Sociālie mentori, sociālo pakalpojumu sniedzēji
6.6. Pašvaldību pakalpojumu infrastruktūras attīstība atbilstoši reģionu deinstitucionalizācijas plāniem						
1	Normatīvā ietvara izstrāde ERAF projektu īstenošanai					
1.1.	Projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju un sākotnējā novērtējuma izstrāde un saskaņošana UK	2016	II	2016	III	LM
1.2.	MK noteikumu izstrāde un apstiprināšana par 9.3.1.SAM ieviešanu	2016	II	2016	III	
2	ERAF projektu iesniegumu atlase					
2.1.	Uzaicinājumu nosūtīšana pašvaldībām projektu iesniegumu sagatavošanai	2016	IV			CFLA

2.2.	Projektu iesniegumu vērtēšana	2017	I			
2.3.	Līgumu noslēgšana par projektu īstenošanu	2017	II			
3	ERAF projektu īstenošana					
3.1.	Tehnisko projektu izstrāde (ja attiecināms)	2017	III	2019	IV	Pašvaldības
3.2.	Būvniecības vai telpu pārbūves un atjaunošanas darbu veikšana, telpu aprīkošana (ja attiecināms)					
4	ERAF atbalstītās infrastruktūras pakalpojumu kvalitātes un atbilstības klientu vajadzībām kontrole					
4.1.	ERAF atbalstītās infrastruktūras atbilstības nodrošināšana reģionu DI plāniem	2016	III	2019	IV	Plānošanas reģioni
4.2.	ERAF projektu plānoto aktivitāšu un rezultātu uzraudzība Sociālo pakalpojumu attīstības padomē	2016	III	2019	IV	Sociālo pakalpojumu attīstības padome
6.7. Monitorings un novērtēšana						
1	Informācijas sistēmas izveide DI procesa uzraudzībai					
1.1.	IT koncepcijas izstrāde DI monitoringa sistēmas izveidei	2015	III			LM
1.2.	IT projekta pieteikuma sagatavošana un iesniegšana VARAM	2016	II			LM
1.3.	ES struktūrfondu IT projekta DI monitoringa sistēmas izveidei uzsākšana	2017	I			LM
	Iepirkuma sagatavošana projekta īstenošanai/IT speciālistu komandas atlasei	2017	I			
1.4.	ES struktūrfondu projekta īstenošana IT DI monitoringa sistēmas izveidei	2018	II			LM sadarbībā ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām
1.5.	DI monitoringam nepieciešamās rādītāju sistēmas (kopas) izstrādāšana (balstoties uz 3.pielikuma rādītājiem)	2016	I			LM sadarbībā ar plānošanas reģioniem un

						pašvaldībām
1.6.	Sabiedrībā balstīto pakalpojumu uzskaites sistēmas izveide pašvaldībās, lai identificētu katram sociāla dienesta klientam sniedzamus sociālus pakalpojumus	2016	I			Pašvaldību sociālie dienesti
1.7.	Valsts statistikas pārskatu par sociāliem pakalpojumiem un sociālo palīdzību novada/republikas pilsētas pašvaldībā papildināšana ar jaunām sadaļām, kas raksturo sabiedrībā balstīto pakalpojumu sniegšanu	2016	II			LM, sociālo pakalpojumu sniedzēji, sociālie dienesti, pašvaldības
1.8.	Valsts statistikas pārskatu par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu papildināšana ar jaunām sadaļām, kas raksturo klientu sagatavošanu pārejai uz dzīvi sabiedrībā	2016	II			
1.9.	Izveidotās sabiedrībā balstīto pakalpojumu uzskaites sistēmas iekļaušana SOPA, LIETIS un GVIS sistēmā	2016	IV			LM
1.10.	LM informācijas sistēmu SPOLIS/LABIS saslēgšana/savienošana ar pašvaldību sociālo dienestu informācijas sistēmām SOPA, LIETIS un GVIS	2017	II			LM, pašvaldību sociālie dienesti
1.11.	Savienoto sistēmu aprobācija un testēšana	2017	IV			LM, pašvaldību sociālie dienesti
1.12.	DI monitoringa sistēmas nodošana ekspluatācijā	2018	II			LM, pašvaldību sociālie dienesti
2	Klientu dzīves kvalitātes pārmaiņu novērtēšana					
2.1.	Vienotās sistēmas izstrāde klientu dzīves kvalitātes novērtēšanai	2016	I	2016	II	Darba grupa LM vadībā, apvienojot pašvaldību sociālo dienestu un NVO pārstāvjus, pētniekus un sociālā

						darba speciālistus
2.2.	Dzīves kvalitātes novērtēšanas process:	2017	I	2022	IV	Pašvaldību sociālie dienesti, sociālo pakalpojumu sniedzēji
	· <i>Personām ar garīga rakstura traucējumiem</i>					
	· <i>Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem</i>					
	· <i>ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem</i>					
2.3.	Tiesiskās normatīvas bāzes sagatavošana personas dzīves kvalitātes pārmaiņu novērtēšanai	2016	III			LM
3	DI rezultātu apkopošana, analīze un monitorings					
3.1.	Pašvaldību DI plāna īstenošanas pārskata sagatavošana, apkopojot un iekļaujot 3.pielikuma rādītājus pašvaldību griezumā	2017	I	2022	IV	Pašvaldību Sociālie dienesti
3.2.	Reģionāla DI plāna īstenošanas pārskata sagatavošana, apkopojot un iekļaujot 3.pielikuma rādītājus reģiona griezumā	2017	I	2022	IV	Plānošanas reģioni
3.3.	DI rīcības plāna īstenošanas pārskata sagatavošana, apkopojot un iekļaujot 3.pielikuma rādītājus nacionālā līmenī	2017	I	2022	IV	LM
3.4.	Reģionu DI plānu pārskatīšana un aktualizēšana	2019	I	2022	IV	Plānošanas reģioni
3.5.	Rīcības plāna pārskatīšana un aktualizēšana, turpmākas rīcības saskaņošana ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām	2017	I	2022	IV	LM sadarbībā ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām